

СТЕНОГРАФСКИ ДНЕВНИЦИ

НА

ХХII-то ОБИКНОВЕНО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

IV РЕДОВНА СЕСИЯ

Брой 45

София, четвъртък, 26 февруари

1931 г.

48. заседание

Сръда, 25 февруари 1931 година

(Открыто от председателя Н. Найденовъ въ 16 ч. 50 м.)

Председателътъ: (Звъни) Обявявамъ заседанието за открыто.

(Отъ заседанието отсъствува следнитѣ г. г. народни представители: Андреевъ Никола, Апостоловъ Драгомиръ, Аревъ Никола, Баевъ Христо, Бечевъ Милко, Божковъ Борисъ Наковъ, Бояджиевъ Стефанъ, Буриловъ д-ръ Владимиръ, Бъровъ Димитъръ, Василевъ Славейко, Величковъ Герасимъ Ангеловъ, Владовъ Никола, Вълчовъ Вълчо Даскаловъ, Гаговъ Петъръ, Гайдаджиевъ Димитъръ, х. Галибовъ Хюсенинъ, Георгиевъ Павелъ, Георгиевъ Страшимиръ, Горневъ Христо, Губидълниковъ Георги, Димитровъ Владимиръ, Димитровъ Добри, Димитровъ Стефанъ, Дочевъ Момчо, Дяковъ д-ръ Цвѣтанъ, Енчевъ Георги, Ерменковъ Трифонъ, Железовъ д-ръ Димо, Ивановъ Дойчинъ, Калайджиевъ Христо, Карапетовъ Димитъръ, Каракъевъ Левъ, Кемилевъ Никола, Колевъ Боню, Колевъ Енно, Константиновъ Тома, Кръстевъ Гето, Кулишевъ Георги, Куневъ Кузманъ, Кънчевъ Кънчо, Кънчевъ Теодоси, Лъкарски Иванъ, Манасиевъ Добри Даневъ, Мангъровъ Димитъръ, Мановъ Христо, Маруловъ Йосифъ, Мечкарски Тончо, Милевъ Милю, Митевъ Василь, Михайлъ Иванъ, Молловъ Янаки, Мошановъ Стойчо, Муравиевъ Константинъ, Начевъ Емануилъ, Неновъ Александъръ, Нешковъ Георги, Николаевъ Йовчо, Ноевъ Кирилъ, Омарчевски Стоянъ, Петевъ Вичо, х. Петковъ х. Георги, Петровъ Иванъ, Поповъ Георги, Поповъ Кръстънъ, Пъчевъ Георги, Реджовъ Григоръ, Савовъ Стоимънъ, Сапунджиевъ Никола, Сидовъ Пандо, Славовъ Кирилъ, Статевъ Христо, Стефановъ Стефанъ, Стоилковъ Таско, Тодоровъ Петъръ, Христовъ Димитъръ, Христовъ Иванъ, Христовъ Кирко Цвѣтковъ, Ченгелиевъ Антонъ, Чирпанлиевъ д-ръ Никола и Янгъзовъ Теню)

Съобщавамъ на Събранието, че председателството е разрешило отпускъ на следнитѣ народни представители:

На г. Запрянъ Миховъ — 1 день;
На г. Борисъ Толевъ — 2 дена;
На г. Добри Митевъ — 1 день;
На г. Никола Стамболовъ — 2 дена;
На г. Герасимъ Ангеловъ — 2 дена;
На г. Ради Василевъ — 4 дни;
На г. Цено Табаковъ — 5 дни;
На г. Стойчо Георгиевъ — 4 дни;
На г. Георги Енчевъ — 2 дена и
На г. Кънчо Кънчевъ — 4 дни.

Съобщавамъ на Събранието, че е постъпило питане отъ народния представител г. Стоянъ Кърловъ къмъ г. министра на вътрешните работи и народното здраве — относно арестуването на двама окръжни съветници въ гр. Враца.

Съобщавамъ на Събранието, че сѫ постъпили:

Отъ Министерството на финансите — законопроектъ за измѣнение и допълнение на закона за митниците. (Вж. прил. Т. I, № 73).

Отъ сѫщото министерство — законопроектъ за продължение срока за доброволното изплащане прѣкитѣ данъци. (Вж. прил. Т. I, № 74).

Тия законопроекти ще бѫдатъ раздадени на г. г. народни представители и поставени на дневенъ редъ.

Пристигваме къмъ разглеждане на дневния редъ...

П. Анастасовъ (с. д.): Г. председателю! Още на 25 декември съмъ подалъ едно питане къмъ г. министра на вътрешните работи за нанесенъ побой на нашъ човѣкъ въ Бъла Слатина отъ полицейския приставъ Тодоръ Иванчевъ. До днес точно два месеца се изминаха и г. министъръ на вътрешните работи още не може да намѣри време, за да види какво е извършилъ неговиятъ приставъ и да отговори на питането ми. Моля Ви да го поканите да изпълни правилника.

Председателътъ: Г. министъръ-председателъ сега е боленъ и отсъствува.

П. Анастасовъ (с. д.): Два месеца се изминаха откато съмъ подалъ питането си.

Председателътъ: Вземамъ си бележка, и като дойде г. министъръ, ще му съобщя.

Пристигваме къмъ първата точка отъ дневния редъ — първо четене законопроекта за измѣнение и допълнение чл. чл. 668, 669, 670 и 672 отъ закона за главното сѫдопроизводство и чл. чл. 71 и 72 отъ закона за администрацията и полицията.

Г. Реджовъ (д. сг): Нѣма го г. министъръ на вътрешните работи.

Председателътъ: Има думата г. министъръ на правосѫдието.

Министъръ д-ръ К. Милановъ: Г. г. народни представители! Г. министъръ-председателъ е съгласенъ въ негово отсъствие да се разгледа настоящиятъ законопроектъ, който се отнася до измѣнение и допълнение на закона за главното сѫдопроизводство и на закона за администрацията и полицията. Така че може да се пристигни къмъ разглеждането на този законопроектъ.

Председателътъ: Моля г. секретаря да прочете законопроекта.

Секретарь В. Игнатовъ (д. сг): Прочита законопроекта изцѣло, заедно съ мотивите къмъ него — вж. прил. Т. I, № 64)

Председателътъ: Има думата народниятъ представител г. Петъръ Миновъ.

П. Миновъ (з. в.): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Азъ вѣрвамъ, че съ това законодателно предложение за измѣнение нѣкои членове отъ закона за главното сѫдопроизводство и отъ закона за администрацията и полицията, внесено по частна инициатива и подкрепено отъ цѣлата опозиция, ще бѫде съгласна и голѣма част отъ болшинството.

Г. г. народни представители! Мене ми се чини, че нѣма нужда да се доказва навременността на това законодателно предложение и че е необходимо то да бѫде прието. Съ него ще се удовлетвори една голѣма нужда и ще се от-

страни една голъма неправда, която се върши съ тъй наречението наказателни заповеди.

Съ това законодателно предложение ние искаме да се измънитъ и допълниятъ чл. чл. 668, 669, 670 и 672 отъ закона за углавното съдопроизводство и чл. чл. 71 и 72 отъ закона за администрацията и полицията съ цель да се премахне предварителното плащане на глобите, наложени съ наказателни заповеди, или тъй наречението въ углавното съдопроизводство залогъ. Въ същностъ, това е една конфискация. При тази икономическа и стопанска криза, която преживяваме, да караем хора, които ужъ съ извършили нѣкакво нарушение и съ имъ съставени недобросъвѣстно, каквито случаи имаме много, актове за по 2-3 хиляди лева глоба, да търсятъ пари за да ги внасятъ предварително, азъ считамъ, че това е една голъма неправда. Азъ съмъ съгласенъ, г. г. народни представители, че онѣзи, които вършатъ нарушения по отдельъ втори отъ наказателния законъ, ще тръбва да отговарятъ по същия законъ. Но внасянето предварително на глобите, наложени съ наказателни заповеди, както това е прието въ съответните членове отъ закона за углавното съдопроизводство и закона за администрацията и полицията, считамъ, че е една голъма неправда, която чакъ по-скоро тръбва да се премахне. Тръбва да оставимъ, щото наказателните заповеди, въ изпълнение законите на страната и правилното имъ прилагане, да се издаватъ изключително само отъ мировите съдии и да премахнемъ предварителното внасяне на залогъ, което, както казахъ, е една голъма несправедливостъ, защото се иска, възъ основа на едни наказателни заповеди, безъ да се знае дали е извършено престъпно деяние, въ случаи нарушение, голъма частъ отъ българските граждани да плащатъ предварително наложението имъ глоби.

Г. г. народни представители! Въ що се състои измѣнението и допълнението на съответните членове отъ тия два закона?

Съ § 1 отъ нашето предложение ние искаме да се отмѣни алинея втора на чл. 668 отъ закона за углавното съдопроизводство, която се отнася до процедурата по внасянето на залозите, опредѣлени въ съставените актове или наказателни заповеди.

Съ § 2 се иска измѣнение на чл. 669 отъ закона за углавното съдопроизводство. Премахватъ се въ срѣдата на текста на този членъ думитъ „и, когато е осъденъ само на глоба, не внесе залога“, съ цель да не се внасятъ предварителни залози, и остава този текстъ отъ члена, който е посоченъ въ § 2 на нашето предложение.

Съ § 3 отъ предложението също се иска измѣнение на чл. 670 отъ закона за углавното съдопроизводство въ смисъль, че въ срѣдата на текста на този членъ се изхвърлятъ думитъ „и, ако е осъденъ на глоба, представи доказателство за внасянето на залога“.

Съ § 4 се иска отмѣняване на чл. 672 отъ закона за углавното съдопроизводство, който се отнася до задържането на залозите, ако лицето е обжалвало или не наказателната заповѣд и тя влѣзе въ сила.

Съ § 5 се измѣня чл. 71 отъ закона за администрацията и полицията. Азъ пледирамъ, г. г. народни представители, правото за издаване наказателни заповеди да се даде, както казахъ, само на мировите съдии, а администрацията и полицията въ царството да дава данните и доказателства за нарушенията по чл. 446 и последуващи до чл. 528 отъ наказателния законъ, като се изключи глава X, дълъ втори, отъ същия законъ.

На сѫщото основание ние искаме да бѫде отмѣненъ и чл. 72 отъ закона за администрацията и полицията.

Съ последния параграфъ отъ предложението отъ наше законопроектъ ние искаме, отъ момента, когато той законопроектъ стане законъ, заваренитъ залози по наказателните заповеди, обжалвани предъ мировите съдии, понеже сумитъ съ вече внесени въ съответната Земедѣлска банка, да бѫдатъ повърнати.

Г. г. народни представители! Преди да мина къмъ мотивъ на това наше законодателно предложение, ще ми позволите да отхвърля критиката, която, вървамъ, ще бѫде направена, загдето именно съ едно законодателно предложение ние искаме измѣнението и допълнението на нѣкои членове отъ закона за углавното съдопроизводство и отъ закона за администрацията и полицията. Дължа да ви заявя, че това правимъ съ цель за унификация, затуй защото материята е една и съща — тя най-напредъ е уредена съ измѣнението на закона за углавното съдопроизводство отъ 4 ноември 1922 г., споредъ който наказателни заповеди могатъ да се издаватъ отъ мировите съдии. За да се убедите, че материята е една и съща, достатъчно е да обърнете чл. 72 отъ закона за администрацията и полицията и ще видите, че въ 1925 г., когато се узакониха съ този членъ съществуващите днесъ положения, всички процес-

дури по предварителното изпълнение на залозите и глобите се препращатъ къмъ углавното съдопроизводство. Тъй че тая критика, която евентуално ще направи на законопроекта, си нѣма основанието, защото законопроектъ засъга една и съща материя, уреждана въ два различни закона. И понеже искаме да поправимъ тия дефекти, които съ допустнати както въ закона за углавното съдопроизводство, така и въ закона за администрацията и полицията, както по отношение залога, така и по отношение издаването наказателни заповеди отъ околийските начальници, отъ градоначалниците и пр., ние внасяме този законопроектъ, за да се поставятъ въ хармония тия два закона и за да дадемъ едно справедливо разрешение на въпроса.

Г. г. народни представители! Минавамъ къмъ основанието, които ни накараха да поднесемъ този законопроектъ на вниманието на Камарата. Казахъ, че този законопроектъ се поддържа отъ опозицията: подписанъ е отъ всички присъствуващи въ деня на внасянето му народни представители отъ разните парламентарни групи на цѣлата опозиция. Азъ съмъ, че той ще получи подкрепата и на голъма част отъ большинството, затуй защото, както казахъ, съ него се цели да се премахне една голъма неправда:

Преди всичко дължа да кажа нѣколко думи относно залога, който се внася по наказателните заповеди. Отъ актовете, които се съставятъ, знаете, по закона за горите и по други закони — не искамъ тукъ да ги цитирамъ — $\frac{3}{4}$ падатъ въ сѫдилицата. Тогава, когато практиката ни показва нагледно, че актовете, които се съставятъ по наказателните заповеди, съ въ повечето случаи изразъ на партийни отношения, съ срѣдство за тормозъ, за насилие надъ политически противници, за получуване оставки на кметове, общински съветници и пр., вие сами си направете заключението, колко много отъ тия актове ще паднатъ предъ сѫдилицата, както и въ повечето случаи, ако не абсолютно въ всички случаи, тѣ съ падатъ предъ надлежния мирови съдия. Е добре, г. г. народни представители, тогава, когато ние имаме известната максима въ наказателното право, че по-добре е 10 души виновни да бѫдатъ оправдани, отколкото единъ несправедливо обвиненъ — осъденъ, питамъ ви: кѫде е справедливостта? Тогава, когато тия актове се съставятъ често пѫти не, а постоянно умишлено, нарочно срещу известни партийни деятели, срещу известни личности, само и само тѣ да бѫдатъ тормозени; когато при днешната жестока икономическа и стопанска криза се идва, посредствомъ тия актове, посредствомъ тия наказателни заповеди, до положението да ти наложатъ съ десетки хиляди лева глоби, и ти, споредъ закона, да си принуденъ да платишъ залога предварително, кѫде е справедливостта, питамъ азъ? И не е ли това едно голъмо наказание по отношение личността, не е ли това една депресия, единъ тормозъ надъ българското гражданство? Кѫде е правовият редъ въ страната? Даже тогава, когато добросъвестно се изпълняватъ законите въ страната, и въ такъвъ случай имаме неправди, а тогава, когато тѣ недобросъвестно се изпълняватъ — както е въ много случаи у насъ — съмѣтайте каква е голъма неправда...

Азъ вървамъ въ добросъвестността на Народното събрание, азъ вървамъ, че то ще погледне съ доброоко на законопроекта, който цели да възвори редъ въ страната, като бѫдатъ премахнати постановленията за предварителното внасяне залозите и глобите по актовете и наказателните заповеди. Азъ казахъ, че нѣмамъ нищо противъ, ако наказателните заповеди се издаватъ отъ мировите съдии, но ние искаме да не се внася предварително залогъ. Тогава, когато се установи, че лицето е виновно, нека то отговаря, когато има присъда, влѣзла вече въ законна сила, или когато има наказателна заповѣд, също така влѣзла въ законна сила.

Г. г. народни представители! Обръщамъ ви вниманието, че ние искаме да не се издаватъ наказателните заповеди отъ околийските начальници, отъ градоначалниците и отъ столичните участъкови начальници, тъй както е възприето по чл. 71 и 72 отъ закона за администрацията и полицията. Ние искаме мировият съд да издава наказателни заповеди съгласно чл. 665 и последуващите отъ закона за углавното съдопроизводство. Азъ не съмъ чуль, пак и въ пресата никога не е писано, че мировите съдии съ злоупотрѣбявали съ това право. И азъ ви обръщамъ внимание на самата процедура и върху начина, по който се издаватъ наказателните заповеди отъ мировия съд и отъ околийския начальникъ, отъ градоначалника и пр. Въ това отношение има една важна и съществена разлика и азъ искамъ да ви я посоча. Съ измѣнението на закона за углавното съдопроизводство презъ 1922 г., м. ноември, се непрѣдвидимо да се дадатъ права на сѫдиците действително да регулиратъ правоотношенията на хората и само тѣ, съ събрани налице данни отъ администрацията и полицията, да издаватъ тия наказателни заповеди. Азъ искамъ премах-

ваше правото на околийските началници, на градоначалниците и пр. да издават наказателни заповеди, защото, както казахъ, има маса примъри, които не искамъ да ви посочвамъ, на недоброъстъчно прощееране от тъхна страна, за да се тормозят българските граждани. Азъ мога, г. г. народни представители, да ви посоча, че спрямо много хора от селото на народния представител Никола Алексиев, напр., има издадени наказателни заповеди за нѣколько дена и тъ, за да ги обжалватъ, сѫ били принудени да внесатъ 140 хиляди лева залогъ. Азъ имамъ и други данни. Азъ лично съмъ констатиралъ, напр., че за да се назначи учителъ въ едно село и понеже не сѫ се съгласяви училищните настоятели за даденъ кандидатъ на единъ старши стражаръ, ...

Н. Кемилевъ (д. сг): Да не искашъ тукъ да защищаваш нѣкой твой клиентъ?

П. Миновъ (з. в): Кой?

Н. Кемилевъ (д. сг): Азъ знамъ за какво си се качилъ на трибуналата! Сигурно имашъ нѣкой клиентъ, та искашъ да го защитишъ сега.

П. Миновъ (з. в): Азъ искамъ глобитъ да се внасятъ, когато наказателната заповедъ е влѣзла въ законна сила.

Н. Кемилевъ (д. сг): Единъ частенъ случай на твой клиентъ те е накаралъ да защищавашъ една несъстоятелна кауза. (Възражения от земедѣлците)

П. Миновъ (з. в): Азъ не съмъ защищавалъ частна кауза.

Н. Кемилевъ (д. сг): Трѣба да съобщишъ колко пари си вземалъ за тая защита отъ клиента си.

П. Миновъ (з. в): Никога не съмъ билъ защитникъ въ подобно дѣло. Азъ Ви привеждамъ единъ примъръ. Недейте говори така!

Отъ говористите: О-о-о!

Н. Кемилевъ (д. сг): Отъ единъ единиченъ случай си всъз поводъ да говоришъ за туй.

П. Миновъ (з. в): Азъ не съмъ се явявалъ предъ мирови съдия по подобни дѣла. Това е инсинуация. Азъ предлагамъ анкета — приемате ли? — Азъ искамъ само да ви обѣрна вниманието, за да се проникнете отъ съзнанието, че се върши едно голъмо беззаконие.

Н. Кемилевъ (д. сг): Има сѫдъ за това, па и нѣма защо да викашъ толкозъ много.

П. Миновъ (з. в): Моля Ви се, азъ съмъ принуденъ да викамъ, за да се разбере най-после, че онова, което става сега, е действително една система.

И така, за да натрапятъ на училищните настоятели въ с. Омарчево, Новозагорско, чужди и непознати кандидати за учители, сѫ имъ сѫставили по нѣколько акта и наказателни заповеди за десетки хиляди лева.

Г. г. народни представители! Споредъ чл. 665 отъ закона за главното сѫдопроизводство, мировиятъ сѫдия, за да издаде една наказателна заповедъ, трѣба да има материалъ по дадено дѣло, т. е. актоветъ да сѫ сѫставени и доказателства да сѫ събрани. Слѣдъ като мировиятъ сѫдия се убеди, че известно лице е извѣршило нарушение, той има право да издаде наказателна заповедъ срещу това лице за задържане до 5 дни или да му наложи глоба до 500 л. Обрѣщамъ ви въниманието на тия цифри, затова защото иматъ грамадно значение. Значи, мировиятъ сѫдия по силата на чл. 665 има по-малки права, отколкото правата, които сѫ дадени на околийските началници по чл. 71 и 72 отъ закона за администрацията и полицията. Тѣ иматъ право да сѫставятъ актове и да издаватъ наказателни заповеди, безъ да иматъ нѣкакви данни, безъ да иматъ събрани доказателства, и глобитъ, които налагатъ, не сѫ до 500 л., каквото право има мировиятъ сѫдия, а до 2.000 л., а по нѣкое членове отъ наказателния законъ и до 3.000 л. Ето грамадната разлика между издадените отъ мировия сѫдия наказателни заповеди и ония, които се издаватъ отъ околийските началници и градоначалниците. Само това е достатъчно, г. г. народни представители, за да обѣрнете вие внимание и да се съгласите всички, че трѣба да има еднаквост при приложението на двата закона. Отгдѣ-на-кѫде единъ сѫдия, който е поставенъ за да прилага закона, да може да налага глоби само до 500 л., а околийски-

я началникъ и градоначалникъ, администрацията и полицията, които сѫ длѣжни да даватъ материалъ на сѫдията, тѣ да могатъ да опредѣлятъ глоби надъ 500 л. — до 2.000 и до 3.000 л.? Виждате каква голѣма е разликата. Само това, както казахъ, е достатъчно, чо искамъ да се проникнемъ отъ необходимостта да се измѣни самиятъ законъ.

Г. г. народни представители! Азъ съобщихъ нѣколько случаи, отъ които се вижда, че съвършено незаконно, безъ всъкакво основание сѫ сѫставили наказателни заповеди. Но даже ако вие претендирате, че околийските началници трѣба да иматъ нѣкакви права по отношение издаването на наказателни заповеди, азъ ви спирамъ вниманието само върху залога за наказателните заповеди, издавани отъ околийските началници, че този залогъ трѣба да бѫде премахнатъ на всѣка цена.

Г. г. народни представители! Азъ съмътамъ, че тази мѣрка е твърде належаща и че вие ще я възприемете. Сега, когато слизамъ отъ трибуналата, апелирамъ къмъ васъ доброволѣстно да се проникнете всички отъ високото съзнание, че трѣба да възворимъ миръ и редъ въ страната, наистина да зацари въ България правовиятъ редъ и да премахнемъ всѣко беззаконие и насилие. (Рѣкоплѣскания отъ земедѣлците и отъ други отъ лѣвицата)

Председателъ: Има думата народниятъ представител г. Величко Кознички.

В. Кознички (нац. л): (Отъ трибуналата) Г. г. народни представители! Нека забележа, че представението законо-проектъ има единъ сѫщественъ дефектъ въ тази смѣсть, че съ единъ и сѫщи законъ се цели отмѣнението на посочени членове отъ закона за главното сѫдопроизводство и отъ закона за администрацията и полицията. Това не трѣба да се допуска. Въ случая бѫше необходимо вносителът на законодателното предложение да внесе отъ дѣленъ законъ за отмѣнението на нѣкои членове на закона за главното сѫдопроизводство и другъ отъ дѣленъ законъ за отмѣнението на нѣкои членове отъ закона за администрацията и полицията. Така, както е постъпено въ случаи е съвършено неправилно. Има и нѣкои други случаи, даже и въ законодателни предложения на самото правителство кѫдето съ единъ законъ се измѣняватъ и поправятъ маса други закони. Тази неправилна практика не само на този Парламентъ, но и отъ по-рано, трѣба да се изостави.

Колкото се касае до самия законопроектъ, ще кажа, че той съдѣржа въ себе си нѣщо, което трѣба да привлече вниманието на почитаемото народно представителство

Самите законодателни положения сѫ отлични, но сѫ заедни изпълнители на закона, които ще го изпълняватъ, както трѣба, а нѣма да злоупотрѣбяватъ съ него. Тия по становления въ закона сѫ взети отъ чужбина. Тамъ администрацията и полицията сѫ далечъ отъ всѣкакви партийни и лични намѣсвания; строго изпълнители, тѣ прилагатъ закона спрямо нарушителите и събиратъ глобите. Но трѣба да правимъ разлика между административни или полицейски чиновници на Франция или Германия и нашия. Разликата е голѣма. Нашиятъ прави избори, той е представител на партията, той е личенъ представител на тогова и оногова и, благодарение на влияния, той често пѫти попада въ грѣшка. Това се особено чувствува отъ хората на опозицията, а не отъ властника, защото полицейскиятъ чиновникъ е отъ неговата партия и нѣма да отиде до прегрѣшения по отношение на него, но колкото се касае до опозиционера, полицейскиятъ чиновникъ може въ много случаи да злоупотрѣбява.

Та, искамъ да кажа, не е грѣшката въ закона. Мѣрката си е мѣрка. Тя е необходима, за да има властътъ респектъ. Но, при приложението на самия законъ, ние не стоимъ на надлежната висота и нѣмаме навсѫкѣде такива чиновници, които да прилагатъ закона както трѣба. Какво по-хубаво отъ това, г.-да, да дадете право на административната власт да се чувствува като власт и да наказва въ момента, когато трѣба да накаже, да издаде наказателна заповедъ и да я приведе въ изпълнение? Всичко това е отлично. Всѣкъ ще предпочете по-скоро да му сѫстави актъ, да го постави въ затвора, отколкото да му наложи глоба и да е задълженъ да я плати веднага. По сѫдебния на дисциплина и уважение къмъ самата власт въ тази страна такива мѣрки сѫ необходими и трѣба да се прилагатъ. Но, за голъмо сѫждене, ние още не сме дозрѣли, за да можемъ правилно да изпълняваме такива хубави постановления на закона. Много злоупотрѣблени са ставатъ. Властьта трѣба да вземе мѣрки срещу такива злоупотрѣбители чиновници, за да не се върши въ бѫдеще това.

И азъ мисля, че това, което се изнесе от уважаемия предшественикъ, ще се вземе подъ внимание отъ правителството и отъ надлежните органи, отъ които зависи това, да внушатъ на подведомствените си чиновници да изпълняватъ наредбите на закона, но не и да злоупотръбяватъ сътъхъ. За всъко едно такова злоупотръбление, съобщено или донесено пряко или косвено, виновните ще тръбва да понесатъ своите отговорности.

Г. г. народни представители! По принципъ азъ не съмъ противъ законопроекта. Въ него има нѣщо, което тръбва да се уважи. И то е явно защо. Налагатъ съ наказателна заповѣдъ нѣкому глоба 2.000 л.; човѣкътъ внася глобата, обжалва наказателната заповѣдъ и се оправдава. Следъ това вече той ще поискъ да му се върнатъ парите отъ държавата. Самиятъ този фактъ на търсene и на върщане парите създава едно затруднение — въ време, въ срѣдства и т. н. Ето защо правилното ще бѫде всѣки да си получи наказанието, когато наказателната заповѣдъ влѣзе въ законна сила. До влизането й, обаче въ законна сила не тръбва да се иска глобата непремѣнно да бѫде внесена. Тя ще се внесе и после, следъ два, следъ три, следъ петъ дена, следъ месецъ, следъ два месеца, следъ три месеца. Искайте му я тогава, за да могатъ да се отстранятъ поне отгаси сегашните злоупотръбления. Това искане въ проекта тръбва да се уважи — залогъ да се не взема. Азъ и тукъ ще кажа: ако нашата администрация и полиция бѫше като английската, французската, германската — отлично, ще се съглася да си остане старото положение. Но понеже ние още не можемъ да се сравняваме съ тѣхъ, понеже сме много далечъ отъ тѣхъ и че тръбва още дълго време да мине докато дойдемъ до тѣхното разбиране, сега-засега нека този предварителенъ залогъ да се премахне.

Г. г. народни представители! Предварителенъ залогъ се иска не само по тия два закона. Ние имаме и другъ единъ законъ, по който се иска предварителенъ залогъ. Това е законътъ, по който се събиратъ мита върху имотите, придобити по безвъзмезденъ начинъ. Както знаете, следъ смъртта на наследодателя, наследниците подаватъ декларация за оставните наследствени имоти, и опредѣлението данъкъ за безвъзмездно придобиване имотите държавниятъ бирникъ има право да го прибере веднага. Той има право да го прибере, но заинтересованите наследници иматъ право въ скока, който се предвижда въ закона — двунедѣленъ срокъ — да обжалватъ постановлението и, ако вследствие на туй последва намаление на данъка, внесениятъ пари на държавния бирникъ тръбва да се върнатъ обратно. И тамъ ставатъ голѣми неприятности. Въобще, да се внасятъ пари на държавата и после да се искатъ обратно не е лесна работа, защото държавата не е частно лице, къмъ което можешъ да се отнесешъ, като му кажешъ: вчера ти бройхъ 2.000 л., дай ми ги назадъ. Това е държава, тя ще ти каже: чакай, парите ще ти се върнатъ; ще предлишъмъ на бирника ако има, ще ти ги върне. Но може да се каже и друго: нѣма кредитъ, отъ кѫдето да се плати, и ще тръбва да чакате. Въ всѣки случай, оплаквания противъ това разпореждане на фискалния законъ имаше доста навремето, но населението, народътъ вече привикна. Той си знае, че щомъ е получилъ постановление за облагане съ данъкъ или за налагане на глоба по закона за облагане съ данъкъ имотите, придобити по безвъзмезденъ начинъ, ще тръбва да си плати. И заради това вече азъ не чувамъ тукъ въ Парламента гласъ противъ това разпореждане на закона, което въ сѫщностъ е много строго.

Но, г. г. народни представители, опредѣлянето на данъка по този законъ става по едни строго опредѣлени правила, установени въ закона, и, следователно, не може да се партизанствува. Тамъ нѣма полицейски или административни органи въ тая смисъль, както тукъ — които да прилагатъ наказателни заповѣди. Тамъ има таблица, по която ставатъ изчисленията, има и една оценка на имотите, оставени отъ наследодателя, и нищо повече. Случаятъ, обаче, съ този законопроектъ, който сега разглеждаме, се различава отъ разгледания отъ менъ примѣръ въ този смисъль, че административните чиновници, които съсгавятъ актоветъ и издаватъ наказателните разпореждания, повече грѣшатъ, отколкото другите фискални органи.

Ето защо, г. г. народни представители, като намирамъ, че законопроектътъ е много добъръ, но че още не сме до тамъ дорасли за него, за да може поне отчасти да се отстранятъ известни грѣшки, които ставатъ при сегашното положение, ходатайствува да се съгласите той да отиде въ комисията, кѫдето да стане само едно измѣнение — колкото се касае до внасянето на залога.

Председателътъ: Има думата народниятъ представител г. Христо Баралиевъ.

Х. Баралиевъ (с. д.): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Предложението, внесено за измѣнение и допълнение на чл. чл. 668, 669, 670 и 672 отъ закона за главното сѫдопроизводство и чл. чл. 71 и 72 отъ закона за администрацията и полицията, съмътамъ, че тръбва да бѫде гласувано единодуно отъ тѣля Парламентъ. Навремето, когато се създаваше законътъ за администрацията и полицията, въ 1925 г., създаването на чл. чл. 71 и 72 се обосноваваше съ съображението да се дадатъ едни по-голѣми права на администрацията, за да може по та-къвъ начинъ нѣйниятъ авторитетъ и престижъ въ страната да бѫдатъ засилени. Е добре, отъ 1925 г. досега минаха вече 5 години, въ продължение на които практиката ни даде обили доказателства, че ние действително не сме дорасли за постановленията, изразени въ чл. чл. 71 и 72 отъ закона за администрацията и полицията. Има маса случаи, при които административни и полицейски органи обърнаха тия, на пръвъ погледъ добри постановления, въ едно срѣдство за тормозъ и преследване не само политическите си противници, но и своите лични противници. Въ това отношение, г. г. народни представители, фактътъ, примѣрътъ сѫ толкова много, толкова франтни и толкова очебийни и груби, че отъ всички тръбва да се приеме единодуно, какво това положение ще тръбва да бѫде измѣнено и че не бива повече да се търпи. Азъ ще помена само нѣкое отъ тѣхъ. Чл. чл. 71 и 72 отъ закона за администрацията и полицията сѫ прилагани като срѣдство да се отнеме правото на събрания на политическите противници. Такъвъ бѫше случаятъ въ гр. Пещера, кѫдето на членоветъ на Социалдемократическата партия, събрали се не на публично събрание, но събрали се нѣколько души на едно съвещание помежду си, околийскиятъ началникъ имъ съставя актове и издава наказателни заповѣди за една сума въ размѣръ на 32.000 л. за туй, че тѣ сѫ събрали, безъ да уведомятъ за това администрацията и полицията. Безспорно е, че тия наказателни заповѣди бѣха отъмнени, когато дойдоха предъ мировия съдия, но съгласете се, че въ единъ моментъ на тежка икономическа и стопанска криза да се издаватъ спрещу невинни лица наказателни заповѣди за глоба по 2.000 л. за всѣки, да си принуденъ да внесе една такава голѣма сума, каквато е сумата 32.000 л., да я депозиратъ като залогъ и да чакашъ решението, което може да дойде следъ 6 месеца, следъ година, а може би и следъ две години — това е единъ произволъ и едно беззаконие, което подроища правното чувство на нашия народъ и на нашето гражданство и което създава едни неприязнени отношения между гражданинъ, отъ една страна, и полицейските и административни органи, отъ друга страна, които неприязнени отношения не сѫ въ интересъ нито на държавата, нито на правораздаването. Такива наказателни заповѣди, издадени отъ околийски началници, за глобяване на политически противници има доста много. Азъ мога да ви посоча и други случаи. Извътъ въ Севлиево 10—15 души селяни, членове на Социалдемократическата партия, на околийско събрание; вършатъ се въ селото, кметътъ съставя актове, а околийскиятъ началникъ издава наказателна заповѣдъ за бѫдатъ глобени тѣзи 10—15 души съ по две хиляди лева, понеже участвали въ манифестация. Тръбаше да се депозиратъ 30—40 хиляди лева, за да могатъ тѣзи наказателни заповѣди да се отмѣнятъ; тѣ бѣха обжалвани и отмѣнени, защото нѣмаше абсолютно никаква манифестация. Но тормозътъ, който се извърши надъ политически противници, постигна цѣлта си.

Сѫщо така наказателни заповѣди се издаватъ и за преследване на политически противници по закона за праздничната и недѣлна почивка — за отваряне на дюкянъ въ празникъ, че не били пометени, че не били почистени и пр. А напоследъкъ се създава една особена практика съ поканитъ да се явятъ ужъ провинените граждани въ участъка или въ околийското управление. Издава се покана: точно въ еди-колко-си часа да се явите въ полицейското управление или въ участъка. Шомъ не се явите точно на посочения часъ, веднага наказателната заповѣдъ е готова. Ако вие сте въ града, ще имате възможностъ да отидете въ участъка, но имайте предъ видъ, че такива покани се издаватъ въ селата и, като ви се връжчи поканата днесъ, следъ гри часа тръбва да се явите въ полицейския участъкъ или полицейското управление, но вие нѣмате абсолютна никаква физическа възможностъ да отидете тамъ — и, ето, наказателната заповѣдъ за глоба отъ 2.000 л. готвя.

С. Кърловъ (з. в.): Съ аеропланъ тръбва да отидешъ.

Х. Баралиевъ (с. д.): Като резултатъ на тая практика, която сѫществува въ продължение на четири години, има

не десетки, не стотици, но хиляди случаи на злоупотръбление, които се извършват от страна на административните и полицейски органи съ постановленията на чл. чл. 71 и 72 от закона за администрацията и полицията.

Азъ смѣтамъ, че всички, безъ разлика на партии — защото не е въпросъ да се дразнимъ, да се тормозимъ, а да се създаде едно чувство на политическа и правна отговорност, да се създаде единъ редъ, една справедливостъ, едно спокойствие, една сигурностъ въ законната власт въ нашата страна, че тая законна власт нѣма да върши произволи, че тя нѣма да излиза от рамките на законите, отъ правата и привилегиите, които ѝ се даватъ — азъ смѣтамъ, казвамъ, че всички трѣба да възприемемъ този законопроектъ, който се внася по частна инициатива.

За какво се касае въ случая? Пакъ да дадемъ пълна възможностъ на администрацията и полицията, когато се извършватъ известни нарушения било на избирателния законъ, било на закона за администрацията и полицията, било на закона за празничната и недѣлната почивка, да констатира тѣзи нарушения съ формални актове, но следъ като ги констатира съ такива актове, да нѣма право да издава наказателни заповѣди за глоба, а да прати тѣзи формални актове на мировия сѫдия и той да издаде наказателната заповѣдъ, която да бѫде връжчена на нарушиителя, като му се даде право да я обжалва, безъ да внася нуждния залогъ. Ако следъ провѣрката, която щѣ направи мировиятъ сѫдия, се установи, че действително лицето е извършило, е консомирало нарушението и бѫде признато за виновно, тогава, като имаме вече една присѫда на мировия сѫдия, която е издадена следъ нуждното провѣрка, съ нуждната сериозностъ, съ нуждното безпристрастие, ще може съ пълно право да се събере глобата. Но преди да бѫде провѣрено, дали действително лицето е извършило това нарушение, да го накарате да внася залогъ отъ 2.000 л. и да го тормозите, особено въ такива времена на финансова и парична криза, азъ мисля, че туй е съ нищо неоправдано и че никой нѣма интересъ — нито държава, нито народно представителство, нито гражданство — да поддържа едно такова ненормално и неправомѣрно положение въ нашата страна.

Ето защо смѣтамъ, че г. министъръ на правосѫдието ще се съгласи съ тѣзи мисли и ще поддържа внесеното предложение за измѣнение на посочените членове отъ закона за углавното сѫдопроизводство, като се премахне постановлението да се внася залогъ и като се даде само на мировите сѫдии право да издаватъ наказателни заповѣди, а околийските началници да иматъ право само да съставятъ актове и да констатиратъ съ тѣхъ нарушенията. По тоя начинъ ние ще избавимъ гражданството отъ произволи, а самите органи на администрацията и полицията — отъ изкушението да вършатъ произволи. Съ това ние ще издигнемъ престижа на администрацията и полицията; който туй много е накъренъ вследствие нашите по-тически, партизански и граждански нрави, а и всички, отъ тукъ и отъ тукъ. (Сочи лѣвицата и дѣсницата) имаме интересъ да повдигнемъ престижа на администрацията и полицията, за да може чувството на редъ, законностъ и справедливостъ да доминира въ нашата страна и да бѫде основенъ камъкъ за единъ по-добъръ животъ.

М. Мотевъ (д. сг): Неизправните граждани на какво ще ги научишъ?

Председателътъ: Има думата народниятъ представител г. Стоянъ Кърловъ.

С. Кърловъ (з. в.): (Отъ трибуната) Г. г. народни представители! Азъ съмъ единъ отъ вносителите на това законодателно предложение. Когато взехъ думата при разискванията по законопреката за общините, азъ изнесохъ маса факти и г. г. народните представители, които ги чуха, просто се чудиха. Още съ създаването на закона за администрацията и полицията, съ чиито чл. чл. 71 и 72 се дадоха голѣми права на околийските началници, започна да се злоупотрѣбява съ този законъ и да се преследватъ всички, които не бѣха отъ управляващата партия. Никой не е защищавалъ и нѣма да защищава онзи, който е престъпникъ, да не отговаря предъ законите. Никой нѣма да отиде да защити престъпниците, затова защото престъпникътъ трѣба да се улови и да тогава предъ законите. Но поради злоупотрѣблението съ постановленията на посочените два члена отъ закона за администрацията и полицията се създаде едно страшно негодуване въ масата. Навсъкѫде околийските началници започнаха да превишиватъ своята власт и да издаватъ наказателни заповѣди и за случаи, въ които нѣма абсолютно никакво престъпление. А наказателните заповѣди,

издадени по силата на чл. 72 отъ закона за администрацията и полицията, за да се обжалватъ, трѣба да бѫдатъ обезпечени предварително, съ което се принуждава този, когото искаме да преследваме, да отиде да търси пари отъ банка или другаде, за да може да обжалва наказателната заповѣдъ и вноследствие тя да бѫде отмѣнена отъ мировия сѫдия.

Както знаете, при разглеждането на законопроекта за общините азъ изнесохъ нѣкои факти. Азъ ще изнеса още нѣколко факти — има хиляди такива. Ако искате, можете да ги проявите и ще видите, че въ всѣка околия тѣ сѫтвърде много.

Напр., околийскиятъ началникъ въ Враца въ единъ денъ само е съставилъ на Христо Георгиевъ, кметъ въ едно село отъ Врачанска околия, само затова, защото не е говорицъ, а е земедѣлецъ, осемъ акта — осемъ акта за единъ денъ — и сѫмъ били издадени петъ наказателни заповѣди пакъ въ единъ денъ: наказателна заповѣдъ № 562 отъ 16. VI. 1930 г., че не е изпълнилъ писмо № 16.964 отъ 21. XII. 1928 г., а той е постѫпилъ кметъ презъ м. май 1930 г. — наказателна заповѣдъ, че не е изпълнилъ нѣкакво писмо, пратено преди три години въ общината, когато той не е билъ кметъ! Наказателна заповѣдъ № 564 отъ 16. VI. 1930 г., съ която се глобява съ 300 л., защото сѫщиятъ не се е отписалъ отъ занятието си земедѣлецъ и не се записалъ съ новото си занятие кметъ. Понеже придобилъ ново занятие кметъ, трѣбвало да се запише съ новото си занятие!

К. Николовъ (д. сг): Единъ пътъ говорихте по този въпросъ. Сега повтаряте.

С. Кърловъ (з. в.): Сега нови факти изнасямъ. И тѣкъмъ туй стана причина да внесемъ този законопроектъ — когато изнасяхъ тѣзи факти, г. Ради Василевъ каза: „Това не може да бѫде и не трѣба да се търпи, и ако вие внесете едно законодателно предложение въ този смисълъ, да се отнеме възможността на който и да бѫде органъ на властта да злоупотрѣбява съ своята служба, и азъ ще го подкрепя“. Даже нѣкои отъ васъ се обадиха — не помня, дали и вие не бѣхме между тѣхъ — че ще подкрепите единъ такъвъ законопроектъ. — Съгласно наказателна заповѣдъ № 576, пакъ отъ сѫщата дата, е глобенъ пакъ съ 1.000 л. затова, че не е спазилъ § 46 и 47 отъ правилника за адресната служба и не е представилъ списъкъ за умрѣлите въ 15-дневенъ срокъ. Съ наказателна заповѣдъ № 570 отъ сѫщата дата е глобенъ съ 2.000 л. затова, че не е подалъ адресна карта за общината. Постѫпилъ кметъ преди единъ месецъ и не подалъ адресна карта за общината, и затова му налагатъ 2.000 л. глоба! Съставялъ му сѫщо и актъ затова, че нѣмалъ модерна етажерка. Модерна етажерка въ село! За всички актове се издаватъ наказателни заповѣди и, по силата на чл. 72 отъ закона за администрацията и полицията, кметътъ, за да ги обжалва, трѣба предварително да внесе сумата.

Сѫщо такива актове има съставени и сѫмъ издадени наказателни заповѣди възъ основа на тѣхъ на Георги Ц. Мирасчийски, кметъ на с. Лиличе; на Кръстю Ташевъ, кметъ на с. Руска Бѣла; на Тодоръ Цоловъ, кметъ на с. Долна Бешовица; на Иванъ Тодоровъ, кметъ на с. Краевъръ; на Никола Мариновъ, кметъ на с. Пудрие. Всички тѣзи глоби бѣха отмѣнени отъ мировите сѫдилища, защото явно се виждаше партизанската имъ тенденция.

Има и други случаи, които, ми се струва, г. Баралиевъ изнесе тукъ. Отивать хората отъ село въ градъ и ако дойде нѣкой да каже за тѣхъ, че сѫмъ отъ опозицията или че сѫмъ имали или не събрали, веднага дохождатъ джандари или детективи и имъ казватъ: „Идете, че ви викатъ въ околийското управление“. И въ околийското управление, макаръ че иматъ лични карти — каквите сѫмъ слушатъ съ Василь Петковъ, отъ Крапецъ, Златъ Петковъ, отъ Крапецъ, Вѣлко Ивановъ Гарвански, бившъ народенъ представител, отъ с. Долна Кремена, и мнозина още — взематъ имъ личните карти, скѫжватъ ги и имъ съставятъ актове за това, че нѣмали лични карти, и издаватъ наказателни заповѣди за глобяването имъ. За да могатъ да бѫдатъ обжалвани тия наказателни заповѣди предъ мировите сѫдии, трѣба предварително глобитъ по тѣхъ да бѫдатъ внесени Така става не само въ нашия край; тия оплаквания сѫмъ вредъ.

Азъ смѣтамъ, г. г. народни представители, че това нито е отъ полза за управляващата днесъ партия, нито ще бѫде отъ полза за партията, която ще управлява утре — ако и тя го върши — защото, ако по този начинъ се гонятъ и тормозятъ хората на политическия убеждения, които не сѫмъ заедно съ тѣзи, които управляватъ, може да се създава само едно негодуване, което никого нѣма да ползува.

Азъ казахъ още въ началото: ние не сме за това, да не се преследватъ престъпниците — търбва да се преследватъ, търбва да отговаряте за своите престъпления. Но при положението, че ние живемъ при един особени нрави, че партизанството у насъ е забило дълбоки корени, че ние тръбва да се мъчимъ да го коренимъ постепенно-постепенно, нека тия работи да не ги вършимъ. Тогава, когато ще се намърти нѣкой околовийски начальникъ да злоупотреби съ закона, да превини своята власть, нека да се даде възможност неговитъ наказателни заповѣди да отидатъ въ сѫдищата и последнитъ — най-сетне никой не е загубилъ въра въ тѣхъ — ще кажатъ своята окончателна дума: ако лицето, за което е издадена наказателна заповѣдъ, е виновно, ще го накажатъ, ако не е виновно, ще го оправдаятъ.

Но днесъ, особено при тази страшна криза, въ която се намираме, при тази нѣмотия, въ която се намира цѣлиятъ български народъ, когато голѣма част отъ хората въ селата и градовете нѣматъ пари за соль и за газъ, положението ще се влоши още повече, когато ще дойде единъ органъ на полицията да злоупотреби съ своята власть, да тормози известенъ човѣкъ, който се намира въ положението, въ което се е намиралъ онзи кметъ отъ Ломска околовия, за който по-рано говори г. Андреевъ — че цѣла седмица е ходилъ да търси 4.000 л. и едва е могълъ да намърти отъ тукъ отъ тамъ по 100 по 200 л., за да заплати глобата, та да може да обжалва наказателната заповѣдъ.

Ето защо и по тия съображения, че се намираме въ едно страшно икономическо положение и, отъ друга страна, че нашитъ нрави, политически и партизански, сѫлоши, тръбва — и азъ съмътамъ, че най-справедливо, и това се каза и отъ нѣкой господа отъ болшинството . . .

М. Мотевъ (д. сг): Щомъ нѣма пари да плаща глобитъ, да не прави политика, а да си гледа работата.

С. Кърловъ (з. в): Щомъ искате да не прави политика, тогава вземете съ единъ законъ да отнемете правата на българските граждани да не се интересуватъ отъ политика. Кажете имъ: гледайте си плуга, гледайте си работилницата, нѣмате право да се занимавате съ политиката, съ положението на страната.

Н. Кемилевъ (д. сг): Г. Кърловъ знае тая практика отъ търновските събития — той ги организира. И туй е то тепърьозлукъ! Навѣрно отъ практиката при търновските събития знаешъ туй.

Г. Марковъ (з. в): А какви сѫ вашите събития?

Н. Кемилевъ (д. сг): Какви сѫ? Кажи ги.

Г. Марковъ (з. в): Геройски!

Н. Кемилевъ (д. сг): Да, геройски, защото ние защищаваме държавата.

С. Кърловъ (з. в): Щомъ е така, тогава премахнете това право на органите на администрацията и полицията, освободете хората отъ това положение да бѫдатъ тормозени.

Ето защо това законодателно предложение е тъкмо на временно и азъ моля да бѫде гласувано отъ всички, защото ако вие днесъ тормозите вашиятъ противници, знайте, че утре сѫщото може да се приложи и спрямо васъ.

Н. Кемилевъ (д. сг): (Къмъ Г. Марковъ) Престъпникъ е този, който получава пари отъ странство и издава вестници.

Г. Марковъ (з. в): Да, престъпникъ е и този, който върши престъпления спрямо народа си и спрямо държавата си.

Н. Кемилевъ (д. сг): Азъ съмъ защищавалъ народа, а ти си билъ винаги престъпникъ спрямо народа — неговитъ най-свещени каузи си подривалъ.

Г. Марковъ (з. в): Кой?

Н. Кемилевъ (д. сг): Ти, дружбашъ, доброполецъ!

Г. Марковъ (з. в): Ти си престъпникъ тогава, щомъ говоришъ това.

Н. Кемилевъ (д. сг): Ти си престъпникъ, защото изковахте „Добро поле“. Да мълчишъ!

Г. Марковъ (з. в): Да ме извинявашъ, азъ нѣмамъ никаква връзка съ „Добро поле“!

Н. Кемилевъ (д. сг): Вашиятъ шефъ. Доброполци та-кива!

Г. Марковъ (з. в): Да извинявашъ!

Н. Кемилевъ (д. сг): Ще те извиня азъ! Заслужавашъ извинение! . . .

Г. Марковъ (з. в): Съ „Добро поле“ нѣмамъ никаква връзка. Попитайте за това вашия приятель генералъ Русевъ какво ще ви каже. Той ще ви каже най-напредъ, че нѣма престъпление на „Добро поле“. Има брошюри за това.

Н. Кемилевъ (д. сг): Да, има геройство!

Г. Марковъ (з. в): Той ще ти каже.

Н. Кемилевъ (д. сг): И тамъ ако нѣма престъпление, не зная кѫде има престъпление спрямо българщината.

С. Кърловъ (з. в): Азъ не зная защо става тукъ тоя споръ. — Г. г. народни представители! Казахъ и отdevе: този, който е извършилъ престъпления, ще тръбва да отговаря за своите престъпления, който и да бѫде той. — и отъ тая страна да бѫде (Сочи лѣвицата), и отъ онай страна да бѫде. (Сочи лѣвицата) Законитъ тръбва да бѫдатъ еднакви за всички. Всички престъпници тръбва да отговарятъ за своите престъпления, но не тръбва да се извързватъ, не тръбва да се заобикалятъ законитъ; не тръбва, ако е нашъ, да заобиколимъ закона, а ако не е нашъ — да минемъ направо по закона. И създаването на времето постановленията на чл. чл. 71 и 72 отъ закона за администрацията и полицията бѫше съ единствената цель да се тормозятъ противници на управляващата партия. Ако вие ще тормозите противници си отъ опозицията...

Н. Кемилевъ (д. сг): Отъ коя година е този законъ, г. Кърловъ? Не е ли отъ 1922 г., отъ ваше време?

Н. Стамболиевъ (з. в): Отъ 1925 г. е.

Н. Кемилевъ (д. сг): Отъ 1922 г. е.

С. Кърловъ (з. в): Никой не е вземалъ управлението на държавата съ нотариаленъ актъ. Такива нотариални актове не се даватъ и никому нѣма да се дадатъ. Знайте, че утре, когато дойдете на тая страна (Сочи лѣвицата), вие ще почувствувате силните удари на тия постановления на закона. Недейте поставя въпроса така, че да можете днесъ вие да тормозите, а утре да бѫдатъ тормозени пъкъ вие. Сами казвате, че сме изживѣли вече голѣма част отъ всички тия лоши работи, за които толкова много разправяте. Дайте поне отсега нататък видъ, че действително искате да отидемъ къмъ омиротворение на тая държава. Най-сетне отнемете възможността да бѫдатъ тормозени ваши противници, безъ да сѫ извършили каквото и да било престъпление.

Ето защо азъ съмътамъ, че внесеното предложение е твърде навременно. То даже бѫше подсказано отъ нѣкои измежду вашата срѣда — защото не могатъ да се търпятъ вече престъпленията по служба на известни полицейски органи, които нарочно ги вършатъ, за да преследватъ и тормозятъ политически противници на правителството. (Рѣкоплѣскания отъ лѣвицата)

Председателътъ: Има думата народниятъ представител г. д-ръ Хараламби Орошаковъ.

Д-ръ Х. Орошаковъ (д): Г. г. народни представители! Мене ми се струва, че при обсѫждането на тоя законо-проектъ, внесенъ по частна инициатива, не тръбва да се влага страсть. Преди всичко азъ искамъ да забележа, че съмъ принципиаленъ противникъ на инцидентното измѣнение на положението отъ основни закони въ страната. Такъвъ законъ, безспорно, е и законътъ за углавното сѫдопроизводство. Ако хвърлите, обаче, единъ погледъ върху онова, което се иска съ законопроекта, внесенъ по частна инициатива, ще ви направи впечатление, че се цели, както по закона за углавното сѫдопроизводство, така и по закона за администрацията и полицията, измѣнението на основа положение, което налага на всѣки единъ, който е билъ засегнатъ отъ ударите на тия закони, да внесе предварителенъ залогъ, за да може да обжалва присъдата, респективно наказателното постановление, издадено срещу него. Никакво друго измѣнение не се иска. Независимо

от това, вамъ ще спре вниманието и друго едно обстоятелство — че измѣнението засъга една новела въ закона за углавното сѫдопроизводство отъ 1922 г.

Министър Г. Т. Данаиловъ: Тъй, кажете имъ (Сочи земедѣлъците) да чуятъ това. Тъни биха тогава. (Възражения отъ земедѣлъците) И за пръв пътъ, презъ 50-годишното сѫществуване на България, вие отнемте правото на българския гражданинъ да не може да бѫде задържанъ повече отъ 24 часа безъ постановление отъ сѫдебния следовател и наредихте да може да бѫде задържанъ 14 дена. Когато азъ ви възразихъ на туй, вие ме бихте тукъ!

Г. Марковъ (з. в.): А вие осемъ години си служите съ това.

Министър Г. Т. Данаиловъ: Много е правъ г. Орошаковъ.

П. Миновъ (з. в.): Когато сте въ опозиция, искате известни измѣнения; когато дойдете на властъ, казвате: добре е, нѣма нужда отъ измѣнения!

Председателътъ: (Звъни)

П. Миновъ (з. в.): При това, г. министре, забележете, че тоя законъ, макаръ и да е отъ 1922 г., дава право само на мировитъ сѫдии да издаватъ наказателни заповѣди, а не и на околийските началници.

Председателътъ: (Звъни) Нѣмате думата, г. Миновъ! Достатъчно говорихте. Вие. Оставете оратора да говори. Г. Орошаковъ! Продължете.

Министър Г. Т. Данаиловъ: Ораторътъ много право ви каза. Законътъ за углавното сѫдопроизводство е голѣмъ законъ и, ако се внасятъ измѣнения, трѣбва да се внесатъ такива, които да го засѣгнатъ изцѣло, въ неговата съвокупностъ, а не така инцидентно. (Възражения отъ земедѣлъците)

Председателътъ: (Звъни)

Д-ръ Х. Орошаковъ (д.): Г. г. народни представители! Азъ спиратъ вашето внимание върху това обстоятелство, че измѣнението е отъ 1922 г., не за да очертая позицията, която ще взема по отношение законопроекта, който се обсѫджа, но за да фиксирамъ и за да установя само фактъ.

Сѫщиятъ законопроектъ засъга и другъ единъ законъ, който е отъ 1925 г. — той за администрацията и полицията.

Независимо отъ това, мене ми е известно — и на Васъ, г. министре, Ви е известно — че както съ единия законъ, така и съ другия се засенчаха и уредиха положения, които не за първи пътъ въ нашата държава се уреждатъ. И въ западните демократии сѫществуватъ полицейски закони, които даватъ възможност на полицейските органи да издаватъ наказателни разпоредби. Но едно нѣщо, безспорно, тежи, и особено тежи тогава, когато наказателната заповѣдъ е издадена несправедливо или е издадена противозаконно — че се създава цензъ, за да може да се обжалва наказателната заповѣдъ, за да се дойде до присъда отъ мировия сѫдия или въобще отъ сѫдебната властъ. Мене ми се струва, че всички ще се съгласятъ съ това, независимо отъ обстоятелството, казвамъ, че и на Западъ, въ други държави, сѫществува подобно положение. Азъ ще си позволя тукъ да употребя римската пословица: *Quod licet Jovi non licet bovi* — това, което е позволено на Юпитера, не е позволено на обикновения смъртъ. Не искамъ да окачествявамъ, да сравнявамъ западните демократии съ Юпитеръ, а настъ съ нѣщо по-долно, но ние знаемъ нащите нрави. Това, което токуто каза г. Danaиловъ, то изхожда отъ българската срѣда: то е било преди 8—10 години, но това не значи, че утре или другиденъ нѣма да стане, или че не става сега.

Ето защо мене ми се струва, че целта на законопроекта не е да се прави безразборна, безогледна критика, но, ако е възможно, като се има предъ видъ опитътъ, да се предотвратятъ грѣшките, които сѫ ставали въ миналото.

Тукъ се каза, че съ законитъ, измѣнението на които се иска, се партизанствува. Азъ по този въпросъ нѣма да говоря, защото не желая да подчертавамъ факти, които сѫ всес известни. Партизанствува се е въ миналото, партизанствува се и днесъ. Навсъкѫде, кѫдето администрацията и полицията е призована да прилага единъ законъ и да

издаде една сентенция, една наказателна заповѣдъ, никой отъ тукъ намиращъ се нѣма да може добросъвѣтно да твърди, че законътъ по отношение на политическия противникъ ще бѫде така правилно приложенъ, както и по отношение на политическия приятелъ.

Но мене ме интересува другъ единъ въпросъ — не само този, който се изнесе тукъ отъ предговорившите — мене ме интересува още правилното въпросъ: какъ може да се наложи едно наказание, безъ, по установените отъ законите форми, да е била установена вината на лицето, което отговаря? Наказателната заповѣдъ не е присъда, а е една превантивна мѣрка, която може да се сравни, напр., съ заповѣдъта, която се издава и по граждански споръ във основа особени положения, които сѫществуватъ въ други страни. Тукъ азъ ще ви обѣрна вниманието, г. г. народни представители, върху така наречената *Mahnerefahren*, която сѫществува въ Германия: издава се една заповѣдъ, която има превантивно, временно значение, додето се противопостави оня, който е засенгнатъ съ заповѣдъта, и положението се възстановява такова, каквото е било, за да си каже сѫдията авторитетната дума, и, отъ гледна точка на криминалната политика, смѣтате ли, уважаеми г. г. народни представители, мислите ли, г. министре, че е правилно да се отнема възможността на оня, който е обвиненъ въ известни нарушения, да се обѣрне къмъ сѫдията да иска правосѫдие? Вие ще ми отговорите: тая възможност не му е отнета, затуй защото, щомъ представи залогъ, ще отиде при естествения сѫдия и той ще се произнесе. Но всички въ състояние ли е да представи този залогъ отъ 2.000 л. ? 2.000 л. да се намѣрятъ днесъ — защото това е максималниятъ размѣр на глобата, а се прибѣгва обикновено до него — това не е за всѣкого лесна работа.

Ето защо азъ моля г. министра да се съгласи и г. г. народните представители да приематъ, че тоя законопроектъ да бѫде по принципъ приетъ и да отиде въ комисията. Тамъ той може да претърпи нѣкои измѣнения, защото азъ съмъ съгласенъ, че нѣкои отъ текстовете му не сѫ правилно редактирани. Но да се съгласимъ върху едно — да се премахне нѣщо, което досега болшинството отъ народа ни, който е билъ засенгнатъ отъ тия наказателни постановления, счита като една несправедливост.

П. Миновъ (з. в.): Г. Орошаковъ! Имате една фактическа грѣшка. Администрацията и полицията иматъ право, по чл. 73 отъ закона за администрацията и полицията, да налагатъ глоба до 100 л. Това се възприема отъ насъ; измѣнение на това положение не желаемъ, нека си остане.

Д-ръ Х. Орошаковъ (д.): Така.

Председателътъ: Има думата г. министърътъ на правосѫдията.

Министър д-ръ К. Милановъ: Г. г. народни представители. Това законодателно предложение, внесено по частна инициатива, засъга, както се каза вече тукъ, и закона за углавното сѫдопроизводство; и закона за администрацията и полицията. Дълженъ съмъ да заявя, че г. министъръ-председателътъ, отъ желание да се разгледа това законодателно предложение, да не се отлага, изяви съгласие да се разгледа въ негово отсѫтствие, обаче той мѣ натовари да заявя, че не може да се съгласи съ исканото измѣнение на чл. 71 и 72 отъ закона за администрацията и полицията.

Дълженъ съмъ и азъ още отъ самото начало да кажа моето мнение по измѣненията, които се искатъ на нѣкои членове отъ закона за углавното сѫдопроизводство.

Азъ се радвамъ въ случаи, че се повтаря моята практика, която не е отначало отъ менъ усвоена, а и въ миналото е била усвоена отъ Парламента, макаръ че онзи денъ бѣхъ осъденъ, че съмъ внесълъ едно законодателно предложение, което засъга едновременно закона за адвокатите и търговския законъ, относително въпроса за въз награждението, за хонорара на адвоката. Както виждате, една група народни представители сега сѫщо така намиратъ за целесъобразно да внесатъ законодателно предложение за измѣнение на една и сѫща материя, която се засъга едновременно отъ два различни закона. Азъ съмъ, че това е правилно и че не биваше да ми се прави упрѣкъ за туй отъ г. Миновъ, защото само по този начинъ може да се постигне едно унифициране на законите у насъ и да се избѣгнатъ известни грѣшки и противоречия.

Водимъ отъ тѣзи съображения, г. г. народни представители, азъ усвоявамъ и мнението на г. д-ръ Орошаковъ, че не бива да се внасятъ голѣми измѣнения въ закона, които засъгатъ материални и процесуални права.

Азъ съмъ ималъ случай и другъ путь да заявя, когато се разглеждаше законъ за гражданското сѫдопроизвод-

ство — дължен съм да заявя и сега, че като дългогодишен адвокат съм чувствувал известни неудобства във нашето углавно право, особено във углавната процедура, където се налагат колосални измѣнения, които трѣба да се съгласуват съ специалните закони, които отмѣняват процедурата, установена във общия наказателенъ законъ. Всички процесуални положения въ разните специални закони трѣба да се координират съ закона за углавното сѫдопроизводство. Често пти ще видите фискални и други закони, въ които се предвиждат наказателни клаузи и едновременно съ това и процесуални, които противоречатъ на онѣзи въ общата углавна процедура. Ще видите въ нѣкой специаленъ законъ елементи на престъпление, съвършено различни отъ тѣзи въ общия наказателенъ законъ, а се наказватъ еднакво, както отъ единия, тѣтъ и отъ другия законъ. Или въ специаленъ законъ се предвижда по-голѣмъ наказание, а въ общия наказателенъ законъ по-малко и пр. Ето защо, когато правимъ известни измѣнения въ закона за углавното производство, тѣ трѣба да се правятъ системно. Въ закона за углавното производство има много дефекти, практиката ги е доказала и трѣба да се премахнатъ. Ние трѣба да вървимъ къмъ промѣни въ нашето законодателство, защото много работи, които животът е изисквалъ и налагалъ нѣкога, съмъ били на мястото си и навременно, сега съмъ станали невъзможни. Ето отъ туй съображение най-напредъ изхождамъ азъ, за да не се съглася съ частични измѣнения въ закона за углавното сѫдопроизводство.

Г. г. народни представители! Нека бѫдемъ на чисто. Какво е въ сѫдността предложението на г. Миновъ? Г. д-ръ Орошаковъ изпусна изъ предъ видъ едно главно искане. Тѣ съмъ две. Първото е, да се отмѣни правото на околийския начальникъ, на административните чиновници, визирани въ чл. 71 въ закона за администрацията и полицията, да издаватъ наказателни заповѣдъ. Второто главно искане е, да се отмѣни онова постановление въ закона за углавното сѫдопроизводство, споредъ което се иска отъ лицето, което остава недоволно отъ издадената заповѣдъ отъ околийския начальникъ или отъ заповѣдъта на мировия сѫдия, да представи залогъ, равенъ на глобата, за да може да обжалва заповѣдъта. Това съмъ дветѣ главни искания и във връзка съ тѣхъ вървятъ всички други измѣнения, които се искатъ.

Г. Миновъ бѣрка като говори да се отмѣни правото на полицията да издава наказателни заповѣдъ и ми дава подъ да се съмнявамъ въ казаното отъ него или отъ другъ нѣкой за 140-тѣ хиляди лева, събрани за депозитъ. Това се отнася къмъ чл. 73 отъ закона за администрацията и полицията. Въ него членъ, г. г. народни представители, се предвижда глоби отъ 20 до 100 л. и тѣ съмъ събирамъ веднага. Това право полицията има. Нека се изясни този въпросъ. По чл. чл. 71 и 72 отъ закона за администрацията и полицията, полицията нѣма право да събира глоби, а само по чл. 73, измѣнението на който членъ днесъ не се иска. По чл. 73 кметоветъ и околийскиятъ начальници иматъ право да налагатъ глоби отъ 20 до 100 л. и тя е събирамъ веднага, но пакъ подлежи на обжалване.

Б. Павловъ (д): Не. Тя е събирамъ, защото е необжалваема.

Министъръ д-ръ К. Милановъ: Ето текста на чл. 73. Въ първата алинея се казва, че полицейските органи иматъ право да ги глобяватъ отъ 20 до 100 л. Съ втората алинея на този членъ се дава право веднага да се събира глобата, а съ последната алинея се дава право да се обжалва по сѫдия на този редъ, както по чл. чл. 71 и 72.

Б. Павловъ (д): Прочетете текста да видимъ кѫде се обжалва.

Министъръ д-ръ К. Милановъ: Време ли е да искаме измѣнението на тия постановления отъ закона за углавното сѫдопроизводство? Азъ отхвърлямъ цѣлата критика по закона за углавното сѫдопроизводство, защото авторът на този законъ съмъ тукъ. (Сочи земедѣлъците) Той е отъ 6 ноември 1922 г., а законътъ за администрацията и полицията е отъ 1925 г., измѣненъ въ последствие презъ 1928 г. Не може да се прави на насъ упрѣкъ за всички този законенъ тормозъ, за цѣлата тази законна репресия, за която говорѣше г. Миновъ, че не трѣба да се допуска. Може да се говори, че нашите полицейски органи не съмъ дорасли да прилагатъ такова модерно законодателство, както говориха за това г. г. Орошаковъ, Козниковъ и др., обаче въ всички културни държави, напр. въ Германия или Швейцария, кѫдето има специални полицейски сѫдии, съществува това положение да се налагатъ глоби и веднага да се събиратъ. Даже даватъ право на полицията да съ-

бира безапелационно глоби въ голѣмъ размѣръ. У насъ, при българската действителност, се дава право на обжалване. Срещу това право на обжалване тукъ не се ролтае; иска се само, когато се обжалва, да не се взема предварително залогъ, равенъ на наложената глоба и да се предостави само на мировия сѫдия правото да издава наказателна заповѣдъ, а не както постановяватъ чл. чл. 71 и 72 отъ закона за администрацията и полицията, да иматъ това право и околийските начальници.

Г. г. народни представители! Азъ съмъ тукъ, че е неумѣсто исканото измѣнение на закона за полицията, имайки предъ видъ западноевропейските държави и имайки предъ видъ, че полицейската заповѣдъ веднага трѣба да даде ефектъ, че трѣба лицето, което е извѣршило известно нарушение, веднага да бѫде наказано отъ полицията, защото пропусне ли се, минатъ ли години, ефектътъ отъ това наказание вече се губи.

Х. Баралиевъ (с. д): (Възразява нѣщо)

Министъръ д-ръ К. Милановъ: Г. Баралиевъ! Азъ Ви слушахъ и не Ви пресичахъ. Оставете ме да се изкажа.

С. Златевъ (з. в): Г. министре! 99% отъ обжалванието полицейски заповѣди се отмѣняватъ. Какво показва това? (Възражения отъ говористите)

Председателътъ: (Звѣни)

Министъръ д-ръ К. Милановъ: Азъ обрѣщамъ вниманието ви на това, че българските граждани не трѣба да чакатъ само отъ Камарата да ги защищава. Тѣ иматъ на разположение наказателния законъ, и срещу всѣ чиновници, които е злоупотрѣбили, да възбудятъ дѣло по чл. 431 отъ наказателния законъ и т. н. Нека се научатъ да се отнасятъ къмъ сѫдебните органи, отъ които, слава Богу, сме що годе гарантирани. (Възражения отъ земедѣлъците) (Гълъчка) Правото на обжалване глобата не се отмѣня.

Н. Стамболиевъ (з. в): (Казва нѣщо)

Председателътъ: (Звѣни) (Пререкания между Н. Стамболиевъ и министъръ д-ръ К. Милановъ) (Звѣни)

Министъръ д-ръ К. Милановъ: Г. г. народни представители! Каква вреда или полза ще има, ако отнемемъ правото на околийския начальникъ да издава наказателни заповѣди, азъ съмъ тукъ, че по това нѣма нужда да споримъ. За господата, които внасятъ предложението, не е толкова важно отмѣнението на въпросните постановления отъ закона за администрацията и полицията, колкото отмѣнението на въпросните постановления отъ закона за углавното сѫдопроизводство. Е добре, но споредъ углавното сѫдопроизводство дава се възможност на всѣки, който съмъ, че неправилно е глобенъ, че издадената заповѣдъ не почива на законни основания, че въобще по сѫдество е несправедлива, да отиде къмъ мировия сѫдия, който има неограниченото право, въвъ основа на закона за углавното сѫдопроизводство, да отмѣни или потвърди издадената заповѣдъ.

Г. г. народни представители! Азъ се боя, че ако премахнемъ тѣзи две условия, предвидени въ закона за углавното сѫдопроизводство и въ закона за администрацията и полицията, ще се лишимъ отъ ефекта, който се гони да се постигне спрямо проходящи лица, нарушащи законите и реда. Нѣма значение наложената глоба следъ 5—10 години; тя има значение, когато бѫде наложена следъ седемъ дена отъ провинението, а ако лицето счита, че е неправилно глобено, може да внесе залогъ и да обжалва издадената заповѣдъ предъ мировия сѫдия, който е дълженъ въ единъ кѫде срокъ да разгледа дѣлото.

Ето защо заявявамъ, че по принципъ съмъ противъ това законодателно предложение и не мога да дамъ съгласието си за него. Народното представителство е свободно да го приеме или не, азъ, обаче, пакъ повторямъ, не мога да се съглася съ едно законодателно предложение, съ което се иска частично измѣнение на тия два закона и обезсилене, унищожаване ефекта, който се гони чрезъ тѣхъ. (Рѣкоплѣскания отъ говористите)

С. Кърловъ (з. в): Когато дойдете утре тукъ (Сочи лѣвицата), тогава ще видимъ, какво ще приказвате.

И. Бояджийски (д. сг): Били сме тамъ.

М. Мотовъ (д. сг): (Къмъ С. Кърловъ) Та нали отъ тамъ (Сочи опозицията) сме дошли тукъ. (Сочи болшинството)

Председателът: (Звъни)

М. Мотевъ (д. сг): Щомъ нѣмать пари, защо не изпълняват разпорежданията на законите?

Г. Марковъ (з. в): И вие ще му ядете попарата, като лойдете на нашите места.

Отъговористът: Де бѣхте навремето да мислите. Виждате, какъ тежи сега.

Н. Кемилевъ (д. сг): (Къмъ Г. Марковъ) Нѣма да ти дадемъ лъжица да бѣркашь попарата ти. Мина се то. Вие се заканвате, заканвайте се.

Г. Марковъ (з. в): Съ този законъ за администрацията и полицията смѣните всички общински кметове опозиционери.

Председателът: (Звъни) Ще се гласува.

Които приематъ на първо четене законопроекта за изменение и допълнение чл. чл. 668, 669, 970 и 672 отъ закона за главното сѫдопроизводство и чл. чл. 71 и 72 отъ закона за администрацията и полицията, моля, да вдигнатъ рѣшка. Министърство, Събранието не приема.

И. п. Янчевъ (з. в) и други: Болшинство е, г. председателю.

П. Миновъ (з. в): Една неправда не искате да поправите.

Отъговористът: Явно мнението е.

Г. Марковъ (з. в): Какъ да е малцинство!

Н. Кемилевъ (д. сг): 46 души гласуватъ. Единъ ви да дохъ дајба, защото знамъ, че ще се обадишъ. Не съмъ дружбашъ да лъжа.

Г. Марковъ (з. в): Гласуватъ 46 избраници на народа, а не на полицията. Това да се запомни и забележи.

Председателът: Съобщавамъ на Събранието, че е постъпило отъ народните представители г. д-ръ Такевъ и д-ръ Пеневъ законодателно предложение, подписано отъ надлежното число народни представители, за увеличение вносното мито на дървения материалъ. (Вж. прил. Т I, № 75)

Пристигнала къмъ точка втора отъ дневния редъ — второ четене законопроекта за възнаграждаване съ народни пенсии бившите учители: Жакъ Фардель, Даниелъ Бланшу и Алоисъ Бюнтеръ, живущи въ гр. София.

Моля г. докладчика да докладва законопроекта.

Докладчикъ Н. Търкалановъ (д. сг): (Чете)

„ЗАКОНЪ“

за възнаграждаване съ народни пенсии бившите учители: Жакъ Фардель, Даниелъ Бланшу и Алоисъ Бюнтеръ, живущи въ гр. София”.

Председателът: Които приематъ заглавието на законопроекта тъй, както се прочете, моля, да вдигнатъ рѣшка. Министърство, Събранието приема.

Докладчикъ Н. Търкалановъ (д. сг): (Чете)

Чл. 1. Отпускатъ се на бившите учители, швейцарски подданици: Жакъ Фардель, Даниелъ Бланшу и Алоисъ Бюнтеръ, живущи въ гр. София, по 3.000 л. месечно народна пенсия“.

Председателът: Които приематъ чл. 1 тъй, както се прочете, моля, да вдигнатъ рѣшка. Министърство, Събранието приема.

Докладчикъ Н. Търкалановъ (д. сг): (Чете)

„Чл. 2. Върху тъзи пенсии добавъчно възнаграждение и процентно увеличение не се плаща“.

Председателът: Които приематъ чл. 2 тъй, както се прочете, моля, да вдигнатъ рѣшка. Министърство, Събранието приема. (Пререкание между народните представители Н. Кемилевъ и Т. Капитановъ)

Пристигнала къмъ трета точка отъ дневния редъ — второ четене на законопроекта за тълкувателенъ законъ къмъ чл. чл. 28, 32, 47 и 50 отъ закона за отчуждаване на недвижими имоти за държавна и обществена полза.

Моля г. докладчика да го докладва.

Замѣстникъ-докладчикъ П. Палиевъ (д. сг): (Чете)

„ТЪЛКУВАТЕЛЕНЪ ЗАКОНЪ“*

къмъ чл. чл. 28, 32, 47 и 50 отъ закона за отчуждаване на недвижими имоти за държавна и обществена полза“.

Председателът: Които приематъ заглавието на законопроекта, моля, да вдигнатъ рѣшка. Министърство, Събранието приема.

Замѣстникъ-докладчикъ П. Палиевъ (д. сг): (Чете)

„Членъ единственный. Дава се тълкуване на чл. чл. 28, 32, 47 и 50 отъ закона за отчуждение на недвижими имоти за държавна и обществена полза, че шомъ собственикъ на отчуждения имотъ е подписалъ административния актъ и получилъ сумата по административната оценка, безъ изрично да си е запазилъ въ самия актъ правото да обжалва тази оценка предъ окръжния съдъ, не може по-нататъкъ да води никакво дѣло по цената на имотите и ако сѫ били образувани такива дѣла, тѣ, както и издадени тѣ по тѣхъ опредѣления и изпълнителни листове, сѫ нищожни“. Така щото този законъ нѣма да има обратна смисъль.

Отзарана комисията зачеркна думите: „и ако сѫ били образувани такива дѣла, тѣ, както и издадени тѣ по тѣхъ опредѣления и изпълнителни листове, сѫ нищожни“. Така щото този законъ нѣма да има обратна смисъль.

Председателът: Които приематъ членъ единственъ така, както се докладва, а именно, като се зачерква пасажътъ: „И ако сѫ били образувани такива дѣла, тѣ, както и издадени тѣ по тѣхъ опредѣления и изпълнителни листове, сѫ нищожни“, моля, да вдигнатъ рѣшка. Министърство, Събранието приема.

Пристигнала къмъ точка четвърта отъ дневния редъ — докладъ на пропетарната комисия.

Ще се докладватъ само ония прошения, по които има съгласието на Финансовото министерство или на респективния министъръ.

Има думата докладчикът г. Илия Бояджийски.

Ще се докладва по списъкъ III пореденъ № 75.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Мария Костова, отъ гр. София, е подала молба, съ която иска да ѝ се отпусне народна пенсия или помощь за заслуги на покойния и съпругъ по македонското възраждане. Преписката е ходила въ Дирекцията на държавните дѣлгове, отъ кѫдето даватъ мнение, че на просителката следва да се отпусне еднократна помощь 5.000 л. за заслуги на съпруга ѝ. Решението на комисията е въ сѫщия смисъль.

Председателът: Които приематъ решението на пропетарната комисия . . .

Х. Бараглиевъ (с. д): Нѣма кворумъ. Или има заседание, или нѣма заседание.

Министъръ В. Моловъ: Споредъ васть има кворумъ само за известни прошения и пенсии, както бѣше вчера. Когато ви удисва, има кворумъ, когато не ви удисва — нѣма кворумъ.

Х. Бараглиевъ (с. д): Вчера вие го направихте.

Председателът: Които приематъ решението на пропетарната комисия, да се отпусне на Мария Костова бѣжанка отъ гр. Солунъ, живуща въ София, еднократна държавна помощь въ размѣръ на 5 000 л., моля, да вдигнатъ рѣшка. Министърство, Събранието приема.

Х. Бараглиевъ (с. д): Явно малцинство. 25 души гласуватъ.

Председателът: Ще се докладва по списъкъ VII пореденъ № 155.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Димитъръ Брайковъ, отъ гр. Карлово, е подалъ молба, съ която иска да му се отпусне помощь за принесени на отечеството заслуги като доброволецъ въ Сръбско-българската война. Заявлението е ходило въ Дирекцията на лъжавните дѣлгове, отъ кѫдето даватъ мнение, че би тръбвало да му се отпусне еднократна помощь 5.000 л. Комисията реши да му се отпуснатъ 5.000 л.

Председателът: Които приематъ решението на пропетарната комисия, да се отпусне на Димитъръ Брайковъ, отъ гр. Карлово, еднократна държавна помощь въ размѣръ 5.000 л., моля, да вдигнатъ рѣшка. Министърство, Събранието приема.

* За текста на законопроекта, принетъ на първо четене, вж. прил. Т. I, № 58

* За текста на законопроекта, принетъ на първо четене, вж. прил. Т. I, № 50.

Ще се докладва по списъкъ XI пореденъ № 6.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Стоянъ Стоиловъ Янчевъ, отъ с. Драгалевци, Софийска околия, е подалъ молба, съ която иска да му се опрости стойността на повреденъ отъ него държавенъ конь. Случаятъ е такъвъ. Този войникъ си е отишъл въ отпускъ съ лържавенъ конь, но при връщането конът се подплашилъ и си счупилъ единия кракъ. Военниятъ съдъ го е осъдили да заплати коня. Представилъ е документъ, че е беденъ. Заявлението е ходило въ Министерството на финансите, отъ където даватъ мнение, че трбва да се удовлетвори молбата на тъжителя. Решението на комисията е въ същия смисълъ.

Министъръ В. Молловъ: Какъ е ходилъ въ отпускъ съ държавенъ конь — това е интересно. Въ отпускъ не се ходи съ държавни коне.

Председателътъ: Които одобряватъ решението на прошетарната комисия, да се опрости на Стоянъ Стоиловъ Янчевъ, отъ с. Драгалевци, Софийска околия, сумата 9.660 л., стойност на повреденъ отъ него държавенъ конь, като войникъ-доброволецъ въ Лейбъ-Гвардейския на Н. В. коненъ полкъ, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XII пореденъ № 9.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Иванъ Недевъ Малака, отъ гр. Сливенъ, е подалъ молба, съ която иска да му се опрости глобата, наложена му за нарушение закона за горитъ. Понеже просителът е беденъ, сега излежава наказанието си въ Сливенския окръженъ затворъ.

Министъръ В. Молловъ: Значи излежалъ е наказанието си, понеже заявлението е отъ 1928 г.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Да мине.

Министъръ В. Молловъ: Колко е глобата?

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Глобата е 1.200 л.

Министъръ В. Молловъ: Сигурно той е излежалъ наказанието си.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Нека мине.

Министъръ В. Молловъ: То е лесно да мине, но въпросът е, че не може да мине. Ако е излежалъ тази глоба, тя е ликвидирана. Трбва да се върне заявлението във министерството, за да се види какво е станало съ този човекъ.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Не може ли да се каже, че ако не е излежалъ, му се опрощава?

Министъръ В. Молловъ: То е едно заявление, по което нѣма да знаемъ какво глобуваме. Заявлението е безъ обектъ и поради това трбва да се върне във министерството, за да се направи справка и да се види какво е.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Той казва, че ако не се отмѣни, ще лежи 1 година въ затвора.

Министъръ В. Молловъ: Заявлението е отъ 1928 г. Минало е повече отъ една година.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Ще лежи за тия пари.

Министъръ В. Молловъ: Тукъ пише, че излежава наказанието си въ Сливенския окръженъ затворъ, а сега се казва, че не го излежава. Въобще това не е докладъ.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): (Чете) „Ако не изплатя глобата, което не можахъ да сторя“ . . .

Министъръ В. Молловъ: Добре, но ето какво е напечатано: (Чете) „Да му се опрости наложената му глоба — колко, не се знае — „съ разни постановления по нарушение закона за горитъ, по които сега сѫщиятъ излежава наказанието си въ Сливенския окръженъ затворъ“.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Той го е излежалъ.

Министъръ В. Молловъ: Или е излежалъ, или не е излежалъ. Тукъ се говори за разни постановления, а ако има разни постановления, той може да бѫде рецидивистъ. Тамъ е работата, че нищо ясно нѣма въ решението на комисията.

Х. Баралиевъ (с. д): Да се върне заявлението въ министерството.

Председателътъ: Докладваното заявление ще се по-върне въ прошетарната комисия.

Ще се докладва по списъкъ XII пореденъ № 37.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Г. г. народни представители! Постъпило е заявление отъ Ставри Спировъ, жител отъ гр. София, съ което иска да му се опрости глоба, наложена му за нарушение закона за хазартните и за развлѣчение игри.

Заявлението е ходило въ Министерството на финансите за мнение. Министерството на финансите е съгласно да му се опрости наложената му глоба 100.000 л.

Министъръ В. Молловъ: Не се докладва напълно.

Председателътъ: Искано ли е мнението на министерството?

Министъръ В. Молловъ: Искано е мнение на министерството. — На лицето е наложена през 1925 г. глоба отъ 100.000 л., като директоръ на събирателното дружество „Граждански народенъ клубъ“ въ София, ул. „Арда“, поради невнасяне въ срокъ отъ 24 часа на таксата 10% върху разиграваните суми, въ полза на хазната. Въпоследствие законътъ за хазартните и за развлѣчение игри въ 1926 г. се измѣнява. Следъ неговото измѣнение деянието, по което му е била наложена глобата, не съставлява нарушение и окръжните сѫдиица, а сѫщо и Върховниятъ касационенъ сѫдъ, по силата на чл. 2 алинея втора отъ наказателния законъ, отмѣниха всички постановления отъ подобенъ характеръ. И ако Върховниятъ касационенъ сѫдъ бѫше разгледалъ жалбата на молителя, щѣше да иска да приложи и по отношение на него чл. 2 на наказателния законъ. Но лицето не е поискало това. За всички лица, глобени по закона за хазартните игри, по силата на чл. 2 отъ наказателния законъ, следствие измѣнението на закона, глобите паднаха, останалъ е само този, който не се е отнесълъ до сѫдиицата. Постановленето е влѣзло въ сила на новия законъ, който е по-мекъ.

К. Маноловъ (зан): Има и другъ такъвъ случай. Единъ билъ глобенъ съ 10.000 л. затуй, че е закъснѣлъ съ 2 дена да внесе 2.000 л. въ държавното съкровище. Преписката е била пратена въ Министерството на финансите, обаче оттамъ е била върната безъ съгласие да му се опрости тая глоба.

Министъръ В. Молловъ: Може случаятъ да е другъ.

К. Маноловъ (зан): Сѫщиятъ случай е.

Министъръ В. Молловъ: Ако е сѫщиятъ случай, сѫщото заключение ще се даде.

К. Маноловъ (зан): Закъснѣлъ е съ два дена.

Министъръ В. Молловъ: Въпросът е, че тия постановления сѫ влѣзли въ сила при действието на новия законъ, който е по-мекъ.

К. Маноловъ (зан): Сѫщиятъ е.

Министъръ В. Молловъ: Ако е сѫщиятъ, пратете ми заявлението.

К. Маноловъ (зан): Ще го пратя.

Председателътъ: Съгласни ли сте съ решението на комисията, г. министре?

Министъръ В. Молловъ: Да, колкото и да имамъ малки симпатии къмъ тая категория хора.

Председателътъ: Които приематъ решението на комисията да се опрости на Ставри Спировъ, отъ гр. София, сумата 100.000 л., наложена му глоба за нарушение закона за хазартните и за развлѣчение игри, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XII пореденъ № 72. Има думата докладчикътъ г. Александъръ Хитриловъ.

Докладчикъ А. Хитриловъ (д. сг): Г. г. народни представители! Постъпила е молба отъ Христо Ганчевъ, жител на гр. София, съ което иска да му се опрости наложената му глоба за ненавременно внесенъ отъ него данъкъ върху занятието, удържанъ отъ заплатите на професоръ и другите служащи при Софийския държавенъ университетъ, като контролъръ по отчетността, заведуващъ касовата служба при ректората на сѫщия университетъ през 1925 и 1926 г.

Преписката е пращана въ Министерството на финансите. Г. министърътъ, следъ основно проучване на въпроса, е далъ мнение, че е съгласенъ.

Ходатайствува да се опрости тази глоба отъ 18.488 л., тъй като не се касае за друго, освенъ за това, че този

отчетникъ ненавременно е внесъл тъзи суми, съставляващи удъръжки отъ заплатите на чиновниците при Университета. Той не е сторилъ това, защото по нареддане на ректора на Университета е изразходвалъ тъзи суми за други нужди на Университета, тъй като по него време отъ Българската народна банка не са могли да взематъ потръбните пари, защото тя не е могла да осребри платежните заповеди. Тази е причината за ненавременното внасяне на тия удъръжки. Следъ като тия суми са внесени, безспорно е, че следва глобата, която му е наложена, да бъде оправдена. Както казахъ, г. министърът на финансите е съгласенъ за оправдаването на тази глоба.

Председателът: Които одобряватъ решението на прошетарната комисия да се опростятъ на Христо Ганчевъ, контролър по отчетността, заведуващъ касовата служба при Държавния университетъ, въ София, сумата 18.488 л., наложена му глоба за ненавременно внесенъ отъ него данъкъ върху занятието на професорите и другите служащи при същия Университетъ, моля, да вдигнатъ ръка. Министерство, Събранието приема.

Ще се докладва по същия списъкъ XXI пореденъ № 75. (Председателското място се заема отъ подпредседателя В. Димчевъ)

Докладчикъ А. Хитриловъ (д. сг): Г. г. народни представители! Управителният съветъ на водния синдикатъ „Асенова крепостъ“, гр. Станимака, е подалъ молба до Народното събрание, съ която иска да му се отстъпи за помъщение държавната къща въ гр. Станимака, бивша собственост на емигранта гръкъ Димитър К. Мардовъ, находяща се на ул. „Захари Стояновъ“ № 6. Тази къща е необходима за нуждите на водния синдикатъ, за канцеларии, работилници и пр. Тръбва да се знае, че същата къща не е използвана отъ държавата абсолютно за нищо, седи необитаема и сега е подложена на разрушение.

Министъръ В. Молловъ: Тръбва законъ, а не решение на прошетарната комисия. Моля да се повърне преписката въ Министерството на земеделието и държавните имоти.

Докладчикъ А. Хитриловъ (д. сг): Ходила е тамъ.

Министъръ В. Молловъ: Министерството тръбва да внесе законъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Това заявление се върза въ комисията, за да го препрати въ Министерството на земеделието и държавните имоти за изготвяне законопроектъ по това искане.

Ще се докладва по списъкъ XXI, пореденъ № 73.

Докладчикъ А. Хитриловъ (д. сг): Строителният комитет при православното благотворително братство „Милосърдие“, отъ гр. Самоковъ, иска да му се отпусне дървенъ материалъ за довършване започнатия „Домъ на човечината“. Преписката е ходила въ Министерството на земеделието, отъ където са дали благоприятно мнение. Преписката е ходила и въ Министерството на финансите. Г. министърът на финансите отговори: „Предъ видъ затрудненото положение на държавното съкровище да не се дава помощъ, а по законодателът редъ да се поискатъ отпускането на дървенъ строителенъ материалъ по тарифни цени“. Прошетарната комисия е решила да се отпуснатъ 300 кубически метра строителенъ материалъ отъ държавната гора „Чамъ-кория“ по тарифни цени.

Н. Пъдаревъ (д. сг): Все по тарифни цени се отпуска материалъ, ама фасониранъ.

Докладчикъ А. Хитриловъ (д. сг): По-рано имаше практика да се отпуска дървенъ мтаериалъ бесплатно. Тази практика се измъни въ последствие и прошетарната комисия възприе да не отпуска бесплатно материалъ на културно-просветните дружества, читалища и пр. Това дружество се обръща съ молба къмъ Народното събрание, въ която казва: „Ние сме съгласни да заплатимъ тарифните такси“.

Н. Пъдаревъ (д. сг): Това е противъ новата система на Министерството на земеделието за стопанисване на горите. Ще пуснете пакъ търговиятъ вънре въ гората. Това не е частна експлоатация.

Докладчикъ А. Хитриловъ (д. сг): Държавата ще имъ даде материалъ по определена тарифна цена.

Н. Пъдаревъ (д. сг): Тъ не искатъ фасониранъ материалъ.

Д-ръ И. Пеневъ (д. сг): Държавата не продава фасониранъ материалъ, а грубъ материалъ.

Н. Пъдаревъ (д. сг): Ще имъ се определи съчище.

Докладчикъ А. Хитриловъ (д. сг): Ще имъ се дадатъ маркирани дървета.

Н. Пъдаревъ (д. сг): Значи тъ ще идатъ да ги съкатъ. Не може това. Анархията въ горите тръбва да премахнемъ.

Докладчикъ А. Хитриловъ (д. сг): Министерството е дало съгласието си.

Н. Пъдаревъ (д. сг): Кога е дало съгласието си?

Докладчикъ А. Хитриловъ (д. сг): На 8 май 1930 г.

Д. Зографски (з. в): При другъ министъръ.

Н. Пъдаревъ (д. сг): Нова система за експлоатацията на горите има: да не влиза търговецъ стъ манара си въ гората, а лесничеството.

Докладчикъ А. Хитриловъ (д. сг): Стопанская експлоатация, за която говори г. Пъдаревъ, няма нищо общо съ това. Стопанская експлоатация преследва съвсемъ други цели — да се плаща на населението работната ръка и дървениятъ материалъ да се дава пакъ на населението, за да извлича облаги отъ него. Това е стопанская експлоатация.

Н. Пъдаревъ (д. сг): Шомъ е по тарифни цени, какво ще разрешава Народното събрание, бе джанъмъ? Ако иматъ право да купуватъ по тарифни цени, ще отидатъ да си купятъ. Защо вървите по тия пътища?

Министъръ В. Молловъ: Да се върне за проучване.

Докладчикъ А. Хитриловъ (д. сг): Дали ще го изпълнятъ, то е другъ въпросъ.

Н. Пъдаревъ (д. сг): Оставете горите.

Министъръ В. Молловъ: Има ли нужда отъ решение на Народното събрание, щомъ се дава материалъ по тарифни цени?

Докладчикъ А. Хитриловъ (д. сг): По закона за горите, мисля, не може да се отпуши на всъкиго по тарифни цени. На такива цени се отпуска материалъ само на мястното население и горските кооперации.

Министъръ В. Молловъ: Може ли да се отмъни законочътъ за горите съ решение на Народното събрание?

Н. Пъдаревъ (д. сг): Тръбва Народното събрание да престане да раздава дървенъ материалъ и да унищожава горите. Оставете експлоатацията на горите да я уреди Министерството на земеделието.

И. Бояджийски (д. сг): Г. Пъдаревъ! Отпуска се на населението по 10—15 кубика на човекъ по тарифни цени, както и на кооперациите. Също и на това дружество ще се отпусне материалъ по тарифни цени.

Н. Пъдаревъ (д. сг): Какво се бъркате въ тия работи?

Министъръ В. Молловъ: Да се върне прошението въ Министерството на земеделието, за да се проучи.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Който е съгласенъ да се върне прошението въ Министерството на земеделието за ново проучване, моля, да вдигне ръка. Министерство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XIII пореденъ № 94.

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Петъръ А. Вранчевъ, отъ гр. Пещера, живущъ въ гр. София, моли да му се опростятъ данъци, понеже няма съдейства да ги изплати. Заявлението е ходило въ данъчното управление и Министерството на финансите е съгласно да се опрости следниятъ дължимъ данъкъ отъ просителя къмъ IV Пещерски данъченъ бирникъ: воененъ данъкъ за 1922/23—1927/28 ф. г. — 1.890 л., глоба за закъснение — 180 л. и общинска пътна тегоба за 1922/23 г. — 800 л. или всичко 2.870 л. Прошетарната комисия е решила да се опрости на просителя дължимиятъ данъкъ.

Х. Баралиевъ (с. д.): Какъв е този докладъ? Ничо не чува. Може ли така? Ще докладвате високо, ясно и разбрано, всичко да се чуе, да се знае какво се гласува. Какви сѫ тия работи?

Докладчикъ И. Бояджийски (д. сг): Излишно вдигате гюрлутия. Докладвамъ по списъкъ XIII пореденъ № 94. Опрошава се на един неджагъвъ и малоуменъ човѣкъ данъкъ 2.870 л. Министерството на финансите е съгласно.

Х. Баралиевъ (с. д.): Тѣй кажи, да чуемъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Който е съгласенъ съ решението на комисията да се опости на Петър А. Вранчевъ, отъ гр. Пещера, живущъ въ гр. София, следниятъ дължимъ данъкъ къмъ IV Пещерски данъченъ бирники: военентъ данъкъ за 1922/23—1927/28 ф. г. — 1.890 л., глоба за закъснение — 180 л. и общинска пътна тегоба за 1922/23 г. — 800 л. или всичко 2.870 л., моля, да вдигне рѣка. Мнозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XVIII пореденъ № 32.

Докладчикъ С. Пѣйчевъ (з. в.): Матилда К. Маханъ, отъ гр. София, моли да ѝ се отпусне народна пенсия или помощъ. Тя е съпруга на Каръл Маханъ, който има заслуги въ музикално-просвѣтното дѣло на България. Той е билъ дългогодишенъ учитель по музика и е издалъ маса литература по музика. Просителката, която е негова съпруга, е доста възрастна, останала безъ всѣкакви срѣдства за издръжане и моли да ѝ се отпусне еднократна помощъ. Преписката е ходила въ Министерството на просвѣщението, което е дало съгласието си.

Комисията е отпуснала на просителката еднократна държавна помощъ въ размѣръ на 20.000 л. и моли Народното събрание да уважи нейното решение.

Министъръ В. Молловъ: Има ли съгласие отъ Министерството на финансите?

Докладчикъ С. Пѣйчевъ (з. в.): Има съгласие отъ Министерството на просвѣщението. Приложени сѫ документи отъ които се вижда, че Каръл Маханъ е билъ дългогодишенъ учитель въ Шуменъ, Силистра и други градове.

Министъръ В. Молловъ: Всички сѫ заслужили на държавата!

Докладчикъ С. Пѣйчевъ (з. в.): Министерството на просвѣтата е дало съгласието си. Билъ е дългогодишенъ учитель и пр.

Министъръ В. Молловъ: Министерството на просвѣтата има специаленъ фондъ за такива случаи. Нѣмамъ нищо противъ да ладе то отъ този специаленъ фондъ, защото азъ нѣмамъ възможностъ да дамъ отъ държавните дългове.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Ще се гласува.

Който е съгласенъ съ решението на комисията, като се отпусне помощта по бюджета на Министерството на просвѣтата, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XX пореденъ № 23.

Докладчикъ С. Пѣйчевъ (з. в.): Молба отъ Калчо И. Коняровъ, отъ с. Божаници, Габровско, съ която иска да му се опости сумата 11.980 л., дължима на държавното съкровище за проволѣкуване на дъщеря му Надежда въ Ловченската държавна болница.

Министерството на финансите е дало съгласие да се опости половината отъ тази сума, а останалата част да се плаща въ разстояние на 5 години.

Комисията реши да се опости цѣлата сума 11.980 л.

Н. Топаловъ (д. сг): Има ли свидетелство за бедностъ?

Докладчикъ С. Пѣйчевъ (з. в.): Да.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Който приема решението на комисията, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Ще се докладва по сѫщия списъкъ XX пореденъ № 24.

Докладчикъ С. Пѣйчевъ (з. в.): Йорданъ Диковъ, отъ с. Млѣкареvo, Новозагорско, моли да му се опости сума 25.265 л., заедно съ лихвитъ и разноситетъ, дължима за лѣкуване на дъщеря му Сѣбя Йорданова въ Карлуков-

ския приютъ за душевно болни. Сумата се дължи по изпълнителни листове № 1638/1926 г., № 1786/1927 г., № 331/1928 г., № 1197 и № 2151/1929 г.

Министерството на финансите е дало мнение да се опости само половината отъ дължимата сума, а за останалата част да му се даде разсрочка петъ години, и комисията е взела решение въ този смисълъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Който е съгласенъ съ решението на комисията, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XXII пореденъ № 18.

Докладчикъ С. Пѣйчевъ (з. в.): Жителътъ на с. Крамолинъ, Севлиевско, Василъ Драгановъ, моли да му се отпусне помощъ за безследно изчезналия му синъ презъ събитията въ 1925 г.

Министерството на финансите е съгласно.

Комисията реши да му се отпусне една сума отъ 30.000 л.

Министъръ В. Молловъ: Съгласието не е дадено. Ди-ректорът на държавните дългове пише, че „би могло да бѫде подпомогнатъ“. Това не е съгласие на министра, а Вие казвате така, като че ли азъ съмъ се съгласилъ за сумата.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народните представители г. Недѣлчо Топаловъ.

Н. Топаловъ (д. сг): Г. г. народни представители! Заведе се практика, когато се касае за подпомагане на пострадали презъ събитията въ 1925 г., това се става съ законъ. Както знаете, на онѣзи, които пострадаха, съ специаленъ законъ се дадоха помощи и пенсии. Случаятъ, който ни занимава, е подобенъ. Ако възприемемъ решението на комисията, ще бѫдемъ отрупани съ заявления. Затова по-добре е ако Министерството на финансите внесе едно общо законодателно предложение за всички такива случаи. По-право ще бѫдате да се съобразимъ съ онази практика, която създадохме въ миналото. Ако усвоимъ нова практика, да решаваме за всѣки отдѣленъ случай, че имаме още стотини заявления и на единъ ще отпустнемъ, на други ще откажемъ, и ще бѫдемъ несправедливи. Затова моля да не се уважава това заявление, а да се изпрати въ Министерството на финансите, което да предложи съ специаленъ законъ да се дадатъ помощи за всички изчезнали, ако трѣба да се дадатъ, а не да става това съ решение на комисията.

Министъръ В. Молловъ: Азъ приемамъ това предложение, защото има още много такива случаи.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народните представители г. Георги Марковъ.

Г. Марковъ (з. в.): Г. г. народни представители! Вземамъ думата по този случай, за да подчертая, че на сѫщото основание, което изтѣкна отъ преждевориците, азъ преди една година, по поводъ на единъ подобенъ случай, помохихъ правителството да не изоставя пострадалите отъ събитията, защото семействата, които страдатъ, абсолютно съ нищо не сѫ виновни. Ако има вина у нѣкой членъ на едно семейство, какво е виновно осиротѣлото семейство? Апельтъ, който се отправя сега отъ единъ членъ на большинството, е много закъснѣлъ. Най-после правителството е длѣжно да погледне и къмъ онѣзи, които пострадаха презъ време на събитията, като внесе сега законъ да имъ се даде помощъ. Но азъ се съмнявамъ, че ще го внесе. Защото има внесено такова предложение, но не се поставя на дневенъ редъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народните представители г. Иванъ п. Янчевъ.

И. п. Янчевъ (з. в.): Г. г. народни представители! Азъ мисля, че комисията е имала предъ видъ материалното положение на това семейство, което иска така помощъ и е разрешила въпроса утвѣрдително. Министерството на финансите нѣма нищо противъ. То изрично не е отказало. значи, косвено си дава съгласието. Азъ мисля, че за едно такова голѣмо страдане на едно семейство, изгубило единъ работоспособенъ синъ, една малка помощъ не е нищо за държавата. Ето защо азъ ще моля да се съгласите да бѫдате отпустната тая помощъ. По-нататъкъ, ако се внесе нѣкои общо предложение за всички, и то ще бѫде прието.

Министъръ В. Молловъ: Нека преписката да се изпрати въ Министерството на финансите.

И. п. Янчевъ (з. в.): Сумата е малка, г. министре.

Н. Пъдаревъ (д. сг.): Нека прошението се изпрати въ Министерството на финансите.

Г. Драгневъ (з. в.): Да се гласува решението на комисията.

Председателствующий В. Димчевъ: Предложението, съкоето се иска връщане на известно заявление въ комисията, се гласува най-напредъ, а следъ туй се гласува решението на комисията.

Които съм съгласни съ предложението на г. министра, да се върне прошението въ комисията, за да се иска мнението на Министерството на финансите, моля, да вдигнатъ ръжка. Мнозинство, Събранието приема.

И. п. Янчевъ (з. в.): Явно меньшество.

Докладчикъ С. Пейчевъ (з. в.): Нѣма заявления отъ та-къвъ характеръ, които прошетарната комисия да не е изпращала въ Министерството на финансите, за да иска мнението му. И въ случаи имаме мнението на Министерството на финансите.

Министъръ В. Молловъ: Нѣмате решение, нѣмате мнение, нѣмате нищо, защото не е дошло при министра. Има нарушение на реда.

И. п. Янчевъ (з. в.): Меншество е, г. председателю.

Председателствующий В. Димчевъ: Оспорва се вотътъ. Ше гласуваме повторно. Които съм съгласни съ предложението на г. министра на финансите, да се върне прошението въ комисията, за да се иска мнението на Министерството на финансите, моля, да вдигнатъ ръжка. Мнозинство, Събранието приема.

И. п. Янчевъ (з. в.): Имаме практика да се гласуватъ най-напредъ предложениета на комисията.

Н. Аретовъ (д. сг.): Нѣмаше нужда да се гласува. Имаме практика такива прошения да се връщатъ по реда си.

Председателствующий В. Димчевъ: Има думата докладчикътъ г. Георги Юртовъ.

Ше се докладва по списъкъ XXII пореденъ № 210.

Докладчикъ Г. Юртовъ (нац. л.): Наследниците на починалия Борисъ Павловичъ, отъ гр. София, съ подали заявление и искатъ да имъ се опростятъ мита на сума 1.500 л. На името на бащата е дошълъ нѣкакъвъ колетъ, който семейството не го е получило. Митницата го е получила, продала го и имъ е турила една глоба отъ 1.500 л. Министерството на финансите е съгласно да се опрости тая сума 1.500 л. Комисията реши сѫщото.

Председателствующий В. Димчевъ: Които съм съгласни съ решението на прошетарната комисия, да се опростятъ митните и други берии на сума 1.500 л. на наследниците на покойния Борисъ Павловичъ, отъ гр. София, за пристигналия отъ странство презъ Софийската митница колетъ № 4.674 на името на сѫщия, моля, да вдигнатъ ръжка. Мнозинство, Събранието приема.

Ше се докладва по сѫщия списъкъ пореденъ № 213.

Докладчикъ Г. Юртовъ (нац. л.): На 14 април 1928 г. ко-когато стана землетресението въ Борисовградъ, сѫдебниятъ кандидатъ Иванъ Атанасовъ Спасовъ бива убитъ отъ срутина имъ кѫща. Покойниятъ е учителствувалъ въ Добруджа. Оставилъ е жена вдовица, съ две малолѣтни деца. Право на пенсия нѣматъ. Атанаска Иванова Спасова, вдовица на покойния, е подала молба да ѝ се отпустне помошъ.

Комисията взе решение да се отпусне на Атанаска Иванова Спасова, отъ гр. Борисовградъ, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 15.000 л. Министерството на финансите е дало съгласието си.

Председателствующий В. Димчевъ: Които съм съгласни съ решението на прошетарната комисия, да се отпустне на Атанаска Иванова Спасова, отъ гр. Борисовградъ, едно-кратна държавна помощъ въ размѣръ 15.000 л., моля, да вдигнатъ ръжка. Мнозинство, Събранието приема.

Ше се докладва по сѫщия списъкъ пореденъ № 213.

Докладчикъ Г. Юртовъ (нац. л.): Дечко Р. Ханджиевъ, отъ гр. София, моли да му се опрости сумата 800 л., съ която

е билъ начетенъ синътъ му Руси Д. Ханджиевъ, като бившъ магазинеръ при Кулелибургаската митница презъ 1918 г. Министърътъ на финансите е далъ съгласието си.

Председателствующий В. Димчевъ: Които съм съгласни съ решението на прошетарната комисия, да се опрости на Дечко Р. Ханджиевъ, отъ гр. София, сумата 800 л., съ която е начетенъ покойниятъ му синъ Руси Д. Ханджиевъ, като бившъ магазинеръ при Кулелибургаската митница презъ 1918 г., съ постановления № № 4050 и 4172/1923 г., за липса на стоки, моля, да вдигнатъ ръжка. Мнозинство, Събранието приема.

Има думата докладчикътъ г. Иванъ Кирниковъ.

Ше се докладва по списъкъ XII пореденъ № 15.

Докладчикъ И. Кирниковъ (д. сг.): Общинскиятъ съветъ, свъмѣтно съ училищното настоятелство на с. Kochashъ, Svilengradска околия, молятъ да се отстѫпи на училищното настоятелство безстопанствената, а следъ това станала държавна, воденица съ два камъка на р. Arda. Взето е съгласието на Министерството на земедѣлието. Отъ събранието съведения се оказва, че тая община има 9 села; отъ които само въ 3 има училища, кѫдето се събиратъ учениците отъ всички села.

Комисията реши да се отстѫпи даромъ на училищното настоятелство въ с. Kochashъ, Svilengradска околия, държавната воденица на р. Arda, отъ два камъка, бивше притежание на Ибрамъ Изеть Баевъ, за издръжка на училището въ сѫщото село.

При това имамъ да добавя, че тая воденица е била отнесена два пъти и е останалъ отъ нея само однакътъ, Моля Народното събрание да се съгласи съ решението на комисията.

Министъръ В. Молловъ: Ние решихме по-рано отстѫпвания на държавни имоти да ставатъ съ законъ отъ министерството.

Докладчикъ И. Кирниковъ (д. сг.): Поправяли съм я два пъти.

Министъръ В. Молловъ: Това отстѫпване, заедно съ другите, ще стане съ законъ.

Председателствующий В. Димчевъ: Има предложение отъ г. министра на финансите прошението да се върне въ комисията, за да се иска отстѫпването да стане съ законъ. Които съм съгласни съ това предложение, моля, да вдигнатъ ръжка. Мнозинство, Събранието приема.

Ше се докладва по списъкъ XXI пореденъ № 19.

Докладчикъ И. Кирниковъ (д. сг.): На Василь Ивановъ Петковъ, отъ с. Teliishъ, Lukovitska околия, съ постановление № 35 отъ 1 май 1928 г. е наложена глоба въ размѣръ 26.276.80 л. за недоимъкъ на 119 кгр. тютюнъ, която глоба, понеже е беденъ, несъстоятеленъ — представенъ е актъ за несъстоятелностъ — е замѣнена съ 1 година затворъ. На 22 февруари миналата година той е влѣзълъ въ затвора. Ако глобата му бѣше опростена своевременно, той нѣмаше да отиде въ затвора. Понеже задържането му може да е отложено поради туй, че прошетарната комисия се е съгласила да ходатайствува предъ Народното събрание за опрощаване наложената му глоба, затуй азъ съмътъ, че ще бѫде добре Народното събрание да приеме решението на комисията, да му се опрости остатъкътъ отъ наказанието, ако има още да излежава такова.

Г. Петровъ (нац. л.): Това не може да бѫде! Какъ ще го извадишъ отъ затвора съ решение на Народното събрание!

Министъръ В. Молловъ: Преписката ще се върне въ министерството.

Г. Петровъ (нац. л.): Вижъ, така разбирамъ — да се върне въ министерството.

Председателствующий В. Димчевъ: Г. министърътъ на финансите предлага заявлението да се върне въ министерството. Който е съгласенъ съ това предложение, моля, да вдигне ръжка. Мнозинство, Събранието приема.

Ше се докладва по списъкъ XI пореденъ № 13.

Докладчикъ И. Кирниковъ (д. сг.): Иванъ Ил. Вавиловъ, руски бѣжанецъ, живущъ въ гр. Варна, билъ представител на фирмата „Union Russie“, която търгувала въ Цариградъ. Фирмата е ликвидирана и той останалъ задълженъ съ 11.960 л. данъкъ занятие. Решилъ е сега да се

изели отъ България и да си отиде въ Русия, но му искатъ да плати тоя данъкъ. Той е човѣкъ на 65 години. Събраните сведения отъ Варна гласятъ, че нѣма абсолютно никакви приходи и се издѣржа отъ помощи, които му пращатъ негови роднини отъ Русия.

Министерството на финансите е дало мнение въ сми-
съль да се оправи дължимиятъ отъ този руски бѣжанецъ
данъкъ, заедно съ лихвите.

Прощетната комисия реши сѫщото — да му се оправи данъкътъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народ-
ниятъ представител г. Стоянъ Кърловъ.

С. Кърловъ (з. в.): Г. г. народни представители! Доклад-
ваното заявление за оправдаване данъкъ на единъ руски
емигрантъ ми дава поводъ да повдигна единъ другъ подоб-
енъ въпросъ. Нѣколко пъти тукъ г. министърътъ на финан-
сите отъ мѣстото, на което седи, е заявявалъ, че има
маса бедни, несъстоятелни данъкоплатци, които не могатъ
да платятъ данъкътъ си — и това действително е така —
обаче бирниците не ги оставятъ на мира, постоянно ги
тормозятъ и изнасятъ чергите имъ на проданъ.

Министъръ В. Молловъ: Хайде, хайде! Досега не е
имало такова нѣщо. Недайте приказва такива работи! Това
е само демагогия отъ Ваша страна и нищо повече!

С. Кърловъ (з. в.): Азъ ще Ви дамъ обявленietо на ни-
кополския бирникъ и ще видите.

Министъръ В. Молловъ: За стари данъци?

С. Кърловъ (з. в.): Да, за стари и за нови данъци.

Министъръ В. Молловъ: Праздна работа!

С. Кърловъ (з. в.): Продаватъ се вещи и земята на хо-
рата, безъ да има първоначални оценки. Това е полож-
нието.

Министъръ В. Молловъ: Не е такова положението.

С. Кърловъ (з. в.): Сега ни се докладва заявление за
оправдаване данъкъ на единъ руски емигрантъ, а не се из-
пълнява обещанието, което даде г. министърътъ на финан-
сите, че ще внесе предложение за оправдаване данъкътъ
на всички несъстоятелни, бедни земедѣлци, които дей-
ствително нѣматъ възможностъ да платятъ данъкътъ си.
Азъ съмѣтамъ, че г. министърътъ трѣба да изпълни това
свое обещание.

Министъръ В. Молловъ: Азъ по-добре го помня отъ
Васъ. Нѣмамъ нищо противъ да не оправимъ данъка на
този руски бѣжанецъ, само че като не му го оправимъ,
какво ще стане?

С. Кърловъ (з. в.): Ще седи тукъ да работи.

Министъръ В. Молловъ: Ще го пратимъ при Васъ, въ
Враца, да го издѣржате, ако сте съгласни. А нашите бедни
и несъстоятелни данъкоплатци ги имамъ предъ видъ, не
се беспокойте. Този човѣкъ иска да се изсели отъ Бъл-
грия — да си върви.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Който приема ре-
шението на комисията, да се оправи на Иванъ Ил. Вави-
ловъ, руски бѣжанецъ, живущъ въ гр. Варна, сумата
11.960 л., неизплатенъ данъкъ занятие за 1921/1922 г., моля,
да вдигне рѣка. Министърство, Събраницето приема.

И. п. Янчевъ (з. в.): Малцинство е.

И. Гавалюзовъ (д. сг.): Болшинство е.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Ще се докладва по
списъкъ X пореденъ № 245.

Докладчикъ И. Кирниковъ (д. сг.): Благотворителното
дружество „Евдокия — Яслитъ“, въ София, намѣрило, че
зданието му на ул. „Пиротска“ № 104 е малко и трѣба да
се разшири, за което има нужда отъ дървенъ материалъ
и отъ пари. Прилага и отчетъ за своята дейност. Моли да
му се отпустнатъ безплатно 1.000 куб. м. дървенъ строите-
ленъ материалъ, 25.000 тухли и 250.000 л. парична помощъ.

Искано е мнението на Министерството на земедѣли-
ето и на Министерството на благоустройството. И едното.

и другото министерства сѫ да дали съгласието си, обаче про-
шетната комисия реши да се отпустнатъ безплатно само
25.000 тухли отъ тухларната фабрика на Главната дирекция
на трудовата повинност.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата г. мини-
стърътъ на финансите.

Министъръ В. Молловъ: Г-да! Това заявление трѣба да
се оттегли по една проста причина. Азъ нѣмамъ нищо про-
тивъ да се подпомогне това дружество. Въ 1928 г. то е дало
заявление да му се отпустнатъ материали, защото щло да
разшири зданието си, и комисията тогава е решила да му
се отпуснатъ безплатно 25.000 тухли. Ами може зданието
да е вече разширено или да сѫ се отказали отъ разширя-
ването му. Тогава защо ще отпускаме 25.000 тухли отъ фаб-
риката на Главната дирекция на трудовата повинност?

Н. Пѣдаревъ (д. сг.): Въ случаи не може да се каже:
„По-добре късно, отколкото никога“.

Министъръ В. Молловъ: Да дадемъ тухли въ другъ видъ
— въ парична помощъ, отколкото да му се отпуснатъ без-
платно тухли. Една тухла струва 1 л. Така че трѣба да
се отнесе къмъ съответното министерство.

Докладчикъ И. Кирниковъ (д. сг.): Министерството е
дало съгласието си.

Министъръ В. Молловъ: Ако Министерството на вѫт-
решните работи е дало съгласието си, тогава да даде отъ
своя бюджетъ 25.000 л.

Докладчикъ И. Кирниковъ (д. сг.): Министерството на
благоустройството е дало съгласието си.

Министъръ В. Молловъ: Да, но презъ 1928 г. Ами ако
сега не се строи, тогава защо ще отпускаме тухли? А да
отпуснемъ тухли, които ще се продаватъ на пазара — и се
може. По-добре е да се провѣри тази работа и да се до-
кладва допълнително.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Който приема това
предложение на г. министра на финансите, моля, да вдигне
рѣка. Министърство, Събраницето приема.

Има думата докладчикът г. Георги Симеоновъ.

Ще се докладва по списъкъ XVI пореденъ № 45.

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг.): Бившиятъ управите-
ленъ съветъ и разпродавателна комисия на „Учителската
кооперация“ въ София моли да се оправи на коопераци-
ята начетена сума къмъ бившата Дирекция за с. г. о. п.,
понеже сѫщото дружество претърпѣло значителни загуби
отъ кражба на платове и пр.

Комисията, следъ като проучи въпроса и взе мнението
на съответното министерство, реши да се оправи на уни-
телското кооперативно потребително дружество „Учителска
кооперация“, въ гр. София, сумата 98.057.25 л., съ лихвите
имъ, дължими отъ сѫщото дружество къмъ бившата Ди-
рекция за стопански грижи и обществена предвидливост.

Министъръ В. Молловъ: Това е една работа, която не
може да се оправи. Взели отъ Дирекцията за с. г. о. п.
плать, явила имъ се липса, начели ги. Коя е причината да
се яви тая липса, не може да се установи. Но това е ко-
оперативно сдружение, което отъ тая загуба ще баталяса
съвсемъ.

Д. Жестовъ (маи.): Вчера се отказа на Съюза на жилищ-
ните кооперации.

Министъръ В. Молловъ: Понеже тамъ бѣше за внесени
материали отъ странство и за магазинажъ.

Нѣкой отъ земедѣлците: Това заявление е отъ 1918 г.

Министъръ В. Молловъ: Това заявление е било пращано
нѣколко пъти въ министерството. Трѣба да се прочете
надписа, за да бѫде спокойни. Министърство на началника
на Ликвидационното отдѣление. (Чете) „Въпросътъ по за-
дълженитето на Софийското учителско кооперативно по-
требително дружество „Учителска кооперация“ къмъ бив-
шата Дирекция за с. г. о. п. е билъ взъложенъ за проуч-
ване на финансовия инспекторъ М. Симеоновъ, който е
констатиранъ, че отъ магазина на кооперацията е извър-
шена, чрезъ взломъ, кражба на платове и че последната е
претърпѣла една значителна загуба: 1) отъ стойността на
откраднатите платове и 2) отъ спадане цените на фасула,

какъвто кооперацията е била закупила и не е доставила навреме въ София, поради обявената тогава железнничарска стачка. Същият, съ отдъленье докладъ, изказва мнение: „По законодателен редъ да се опрости дължимата сума на кооперацията, тъй като въ края на краишата въпростъ щъль да се сведе до воденето на много процеси противъ отдълните членове на тая кооперация за суми по-малки отъ 100 л.“

„Дирекцията за с. г. о. п. е покрила всички свои задължения и тия на своите дължници и къмъ днешна дата е внесла въ държавен приходъ отъ своите печалби 56.939.568-39 л. Ако се възприеме оправдането дълга на „Учителската кооперация“ къмъ бившата Дирекция за с. г. о. п., то това оправдане следва да стане само за сумата 98.057-25 л., тъй като последната на 24 мартъ т. г., внесе спрещу дълга си сумата 20.000 л., за която става дума въ молбата ѝ до Народното събрание“. Значи, потрудили също да внесат известна частъ, но е станала кражба и спрavedливо е да се удовлетвори молбата.

Председателствующий В. Димчевъ: Кonto приематъ решението на комисията да се опрости на учителското кооперативно потребително дружество „Учителска кооперация“, въ гр. София, сумата 98.057-25 л., съ лихвите имъ, дължими отъ същото дружество къмъ бившата Дирекция за стопански грижи и обществена предвидливост, моля, да вдигнатъ ръка. Минозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XIX пореденъ № 186.

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): Постъпило е заявление отъ Иванъ Младеновъ, Ангель Ивановъ и Цено Ивановъ, отъ с. Държаница, Видинска околия, съ което молятъ да имъ се опрости наложена глоба по нарушение закона за горитъ.

Комисията, следъ като проучи въпроса и следъ като взе мнението на съответното министерство, което е въ пользу на просителите, реши, предъ видъ тъжното материално положение, да се опрости на Иванъ Младеновъ и Ангель и Цено Иванови, отъ с. Държаница, Видинска околия, сумата 28.050 л., наложена имъ глоба съ присъда № 73 отъ 13. II. 1928 г. на Видинския окръженъ съдъ по нарушение закона за горитъ.

Председателствующий В. Димчевъ: Които приематъ решението на комисията да се опрости на Иванъ Младеновъ и Ангель и Цено Иванови, отъ с. Държаница, Видинска околия, сумата 28.050 л., наложена имъ глоба съ присъда № 73 отъ 13. II. 1928 г. на Видинския скръженъ съдъ, по нарушение закона за горитъ, моля, да вдигнатъ ръка. Минозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по списъкъ XX пореденъ № 171.

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): Постъпило е заявление отъ Юлия Филипова Симидова, отъ гр. Русе, жена на покойния Филипъ Симидовъ, съ което моли да ѝ се отпусне пенсия за заслуги на покойния ѝ мъжъ Филипъ Симидовъ по освободителното дълго на България. Останала е безъ сръдства за преживяване.

Комисията, следъ като проучи въпроса и взе мнението на съответното министерство, което е въ пользу на просителката и предъ видъ обстоятелството, че нейниятъ съпругъ, заради заслуги по освобождението на България, е ималъ пожизнена пенсия отъ 1.000 л., която, следъ неизвестата смърть, не е продължено да се дава на неговата стара бабичка, реши да се отпусне на Юлия Филипова Симидова, отъ гр. Русе, народна пенсия по 750 л. месечно.

С. Мошановъ (д): А той колко е получавалъ?

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): 1.000 л.

С. Мошановъ (д): Оставете и на жена му да получава същия размѣръ на пенсията — 1.000 л. Стара жена, ще живѣе още две-три години.

Х. Статевъ (нац. л): Г. председателю! Г. Стойчо Мошановъ прави предложение да ѝ се отпусне народна пенсия 1.000 л. месечно.

Председателствующий В. Димчевъ: Които съгласни съ предложението на г. Стойчо Мошановъ, да се отпусне на Юлия Филипова Симидова, отъ гр. Русе, народна пенсия по 1.000 л. месечно, моля, да вдигнатъ ръка. Минозинство, Събранието приема.

Ще се докладва по същия списъкъ пореденъ № 20.

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): Постъпила е молба отъ Иванка Ив. Шивачева, отъ гр. Враца, майка на почи-

налия врачански митрополит Климентъ, намѣстникъ-председателъ на Св. Синодъ, съ която моли да ѝ се отпусне помощъ. Останала е съ дъщеря си, вдовица отъ войната, и съ дветѣ малолѣтни деца на последната, безъ срѣдства за преживяване.

Комисията, като проучи въпроса и взе мнението на съответното министерство, което оставя на Народното събрание да опредѣли размѣръ на помощта, реши да се отпусне на Иванка Ив. Шивачева, отъ гр. Враца, еднократна държавна помощъ въ размѣръ 100.000 л.

Отъ земедѣлцитъ: А-а-а!

Д. Грънчаровъ (з. в): Този владика не е ли ималъ срѣдства?

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг): Министерството е на мнение да ѝ се отпусне помощъ, обаче оставя размѣръ на помощта да се опредѣли отъ Народното събрание.

Нѣкой отъ земедѣлцитъ: Какво е Вашето мнение, г. министре?

Министъръ В. Моловъ: Какво да ви кажа по този въпросъ? Азъ съмъ го пратилъ на Народното събрание. Мога да кажа само едно, че кредитъ нѣма.

Ц. Бобошевски (д. сг): Нѣматъ пари да си платятъ наема.

Министъръ В. Моловъ: Нѣмамъ нищо противъ, но кредитъ е изчерпанъ. Ще остане за догодина, като старъ дългъ.

Ц. Бобошевски (д. сг): Сегашниятъ митрополитъ ги държа около 2-3 месеца, защото нѣматъ пари да си наематъ здание. Намиратъ се въ мизерия.

Н. Пѣдаревъ (д. сг): Тогава да гласуваме обща помощъ за мизерията въ България! Може ли така?

Министъръ В. Моловъ: Азъ нѣмамъ нищо противъ, но кредитъ е изчерпанъ.

Председателствующий В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Димитъръ Грънчаровъ.

Д. Грънчаровъ (з. в): Г. г. народни представители! Азъ не бихъ се противопоставилъ да се отпускатъ помощи — разбира се не въ този размѣръ — но на семейства и на наследници на починали, които приживе не сѫ живѣли така, както е ималъ възможностъ да живѣе митрополитъ Климентъ. Мойтѣ почтания къмъ този митрополитъ, но той толкова години е билъ на служба и е получавалъ доста завидна заплата. . .

Ц. Бобошевски (д. сг): 8.000 л.

Д. Грънчаровъ (з. в): Бюджетътъ е налице и знаемъ колко получаватъ митрополитъ, г. Бобошевски. — Азъ съмъ, особено въ този моментъ, когато се намираме въ стопанска криза, Народното събрание да гласува една помощъ въ такъвъ размѣръ на майката на този митрополитъ, но не ще направи толкова добро впечатление.

Ц. Бобошевски (д. сг): Майката е слѣпа.

Д. Грънчаровъ (з. в): Нѣкои вестници писаха по този въпросъ, когато комисията се бѣше занимала и решила да се отпусне тази помощъ. Съмъ, че ще направимъ едно престъпление, ако мога така да се изразя, въ този моментъ да гласуваме помощъ въ такъвъ размѣръ на майката на митрополита. Нека Светият Синодъ намѣри срѣдства.

Председателствующий В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Димитъръ п. Пандовъ.

Д. п. Пандовъ (мак): Г. г. народни представители! Азъ се чудя, защо ние, които понѣкога не сме така придрчиви, когато отпускаме помощи по 30, 40, 50 хиляди лева на хора, които не знаемъ кои сѫ били и какво сѫ били, а само ни кажатъ, че имали нѣкакви заслуги и ние веднага вдигаме ръка съ готовностъ, чудя се, казвамъ, защо сега се спирате на този случай. Касае се да се отпусне помошъ на майката, която е слѣпа, и на сестрата на единъ владика, който — вѣщо, което е рѣдкостъ не само въ България — е оставилъ свойтѣ близки безъ срѣдства за съществуване, макаръ, както каза преждеговорившиятъ, владицитетъ да

получаватъ много пари. Знаемъ дейността на блаженно-почившият митрополит Климентъ Врачански. Той не бѣше нито развратникъ, нито комарджия нито разгилникъ. Щомъ не е могълъ да икономиса нѣщо, той е давалъ парите си тамъ, кѫдето е трѣбвало да ги дава единъ истински духовенъ пастиръ.

Ето защо мене ми се чини, че трѣбва съ акламация да се приеме решението на комисията – да се отпусне помощъ 100.000 л. на майката на митрополита, който бѣше намѣстникъ-председателъ на нашия Свети Синодъ.

Д. Грънчаровъ (з. в.): Г. п. Пандовъ! има ли тази жена други синове?

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Станю Златевъ.

С. Златевъ (з. в.): Азъ питамъ г. докладчика: тази жена, на която се иска да се отпусне помощъ, има ли други братя и сестри, или пъкъ сродници?

Докладчикъ Г. Симеоновъ (д. сг.): Майката на покойния митрополит има само една дъщеря, която е вдовица съ 2 деца. Самата тя е слѣпка.

С. Златевъ (з. в.): Колко годишна е?

Докладчикъ Г. Симеоновъ (з. в.): 80 годишна.

Д. п. Пандовъ (мак.): Вчера се отпуснаха пенсии на женитѣ на хора, които сѫ убити като . . .

С. Златевъ (з. в.): Защо вмѣсто еднократна помощъ да не се отпусне 1.000—1.500 л. пенсия месечно? Щомъ е стара жена, ще превиждѣ 1—2 години. На кого ще останатъ онѣзи пари, които тя не ще изхарчи? Щомъ е майка на единъ митрополитъ, тя е стара и нѣма да живѣе по-вече отъ 10 години. Азъ правя предложение да ѝ се отпусне 1.000—1.500 л. пенсия, вмѣсто еднократна помощъ

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Страшимиръ Георгиевъ.

С. Георгиевъ (д. сг.): Г. г. народни представители! Вчера и онзи денъ ние гласувахме помощи и пенсии, за които може да става споръ, бива ли или не бива да бѫдатъ отъ пуснати. А днесъ, когато се иска да се отпусне помощъ на майката на единъ починал митрополитъ, която е слѣпка, и на сестрата, която е вдовица, доколкото съмъ разбрахъ, отъ войната, скъпѣнето ни въ този случай е съвършено неумѣстно и неоправдано.

Но понеже ние превиждѣваме времена мѫжчи, оскѫдни, азъ бихъ си позволилъ да предложа, тази помощъ да се намали на 50.000 л. и да я приемемъ единодушно, съ съзнанието, че върхъмъ малко отъ онова, което се считаме задължени да направимъ къмъ това семейство.

Г. Драгневъ (з. в.): По-хубаво дайте ѝ 1.000 л. пенсия.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Калоянъ Маноловъ.

К. Маноловъ (зан.): Г. г. народни представители! Предложението на г. Станю Златевъ е най-приемливо. Ние не знаемъ колко ще живѣе тя, и може парите да ги вземе другъ. Ако ѝ опредѣлимъ народна пенсия 1.000 или 1.500 л., ще си знае, че всѣки месецъ ще ги получава. Азъ нѣма да ви отнимамъ времето да ви разправямъ, по какъвъ начинъ известни хора сѫ употребявали такива суми.

Най-хубаво е да се приеме предложението, да ѝ се отпусне ежемесечна народна пенсия.

Министъръ В. Молловъ: Измѣня се съвършено характеръ на народните пенсии. По-добре е да се приеме това, което предлага г. Страшимиръ Георгиевъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Има думата народниятъ представителъ г. Димитъръ Дерлипански.

Д. Дерлипански (з. в.): Позволявамъ си и азъ да кажа нѣколко думи по този въпросъ. Г. г. народни представители! За едни 100.000 л. сѫ малко, но за друго сѫ много, особено за една жена отживѣла вѣка си и ослѣпѣла. Тия пари, които се искаятъ да се отпускатъ, ще ги получи другъ човѣкъ и ще ги управлява. Той ще дава на тази жена толкова, колкото намѣри за добре. Може да не ѝ даде нищо. Може тази жена, въпрѣки нашето желание да ѝ помогнемъ, да изживѣе на стари години въ мизерия и да умре отъ гладъ.

Ето защо азъ подкрепямъ предложението на г. Станю Златевъ, да ѝ се отпусне народна пенсия 1.500 — нека да бѫде 2.000 л. — месечно, да получава малко, но да има всѣкога. Защо искате да бѫде, както бѣше през време на войната: на единъ да се дава по половинъ или по четвъртъ килограмъ хлѣбъ, а на други — по 5—10 килограма на веднъжъ?

Пакъ повтарямъ, че бѫде по-справедливо да ѝ се отпусне месечна народна пенсия, отколкото една еднократна помощъ 100.000 л., която ще отиде въ нѣчи рѣже.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Ще гласуваме. Има три предложения

Първото е на г. Станю Златевъ, въ смисълъ да се отпусне на просителката народна пенсия по 1.000 л. месечно.

Второто е на г. Страшимиръ Георгиевъ, въ смисълъ да се отпусне на просителката еднократна помощъ въ размѣръ 50.000 л.

Третото е предложението на комисията — помощъта да бѫде 100.000 л.

Ще ги гласуваме по реда на постѣпването имъ.

Който приема предложението на г. Станю Златевъ, моля, да вдигне рѣка Малцинство, Събранието не приема.

Който приема предложението на г. Страшимиръ Георгиевъ, моля, да вдигне рѣка Малцинство, Събранието не приема.

Който приема решението на комисията, моля, да вдигне рѣка Малцинство, Събранието приема.

К. Маноловъ (зан.): Да се отбележи, че гласуватъ само 15 души.

Д. Грънчаровъ (з. в.): Г. председателю! Болшинство имаше за предложението на г. Страшимиръ Георгиевъ Ние оспорваме вата.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Г. г. народни представители! Понеже се осповава вотътъ, че гласуваме повторно.

Който е съгласенъ съ решението на комисията, моля, да вдигне рѣка. Болшинство, Събранието приема.

К. Маноловъ (зан.): Малцинство е. (Възражения отъ съвъристите)

Н. Пѫдаревъ (д. сг.): Нѣма кворумъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Тогава направете предложение да се вдигне заседанието по липса на кворумъ.

Министъръ В. Молловъ: Вдигнете заседанието.

Д. Грънчаровъ (з. в.): Г. председателю! Какъ смѣтате – кое предложение се прие?

Председателствуващъ В. Димчевъ: Прие се решението на комисията – за 100.000 л.

Д. Грънчаровъ (з. в.): Не е вѣрно. Предложението на комисията получи малцинство. Болшинство се получи за предложението на г. Страшимиръ Георгиевъ и то трѣбваше да се приеме. Ние оспорваме вата.

Министъръ В. Молловъ: Вие оспорвате кворума.

Д. Грънчаровъ (з. в.): Оспорваме вата.

Министъръ В. Молловъ: Ако нѣма кворумъ, нѣма и вотъ.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Г. г. народни представители! Понеже се заявява, че нѣма кворумъ, този вѣпросъ ще остане да се реши въ следующето заседание.

Министъръ В. Молловъ: Това е най-добре.

Председателствуващъ В. Димчевъ: Съобщавамъ на Събранието, че сѫ постѣпили:

Законодателно предложение за допълване на буква г на чл. 5 отъ закона за пенсии за изслужено време. (Вж. прил. Т. I, № 76) Вносителъ на предложението е народниятъ представителъ г. Йорданъ Гавалюговъ.

Законодателно предложение за прибавяне къмъ чл. 9 отъ закона за подобрене земедѣлското производство и опазване полските имоти нова алинея четвърта. (Вж. прил. Т. I, № 77) Вносителъ на предложението е народниятъ представителъ г. Янаки Молловъ.

Сега ще вдигнемъ заседанието по липса на кворумъ.
Председателството предлага следниятъ дневенъ редъ:

Трето четене законопроектитѣ:

1. За възнаграждаване съ народни пенсии бившите учи-
тели: Жакъ Фардъл, Алойс Бюнтеръ и Даниелъ Бланшу.

2. За тълкувателенъ законъ къмъ чл. 28, 92, 47 и 50
отъ закона за отчуждаване недвижими имоти за държавна
и обществена ползи.

3. Първо четене законопроекта за продължение срока
за доброволно изплащане прѣкитъ данъци.

4. Второ четене законопроекта за изменение закона за
Българската народна банка.

Първо четене законопроектитѣ:

5. За изменение нѣкои членове отъ закона за граждан-
ското сѫдопроизводство.

6. За изменение и допълнение закона за митниците.
7. За изменение закона за акцизитѣ и патентовия сборъ.
8. Докладъ на прошетарната комисия по списъци. III, VII,
X, XII, XIII, XVI, XVII, XVIII, XIX, XX, XXI и XXII.

Първо четене законопроектитѣ:

9. За изменение и допълнение на закона за подпомагане
пострадалитѣ отъ обществени бедствия.

10. За амнистия. (Предложение на Ат. Малиновъ)

Които приематъ този дневенъ редъ, моля, да вдигнатъ
ръжа. Мнозинство, Събранието приема

Вдигамъ заседанието.

(Вдигнато въ 19 ч. и 50 м.)

Председателъ: Н. НАЙДЕНОВЪ

Подпредседателъ: В. ДИМЧЕВЪ

Секретаръ: В. ИГНАТОВЪ

Началникъ на Стенографското отдѣление: Д. АНТОНОВЪ

СЪДЪРЖАНИЕ

Стр.	Стр.
Отпуски, разрешени на народните представители: За- гоянъ Миховъ, Борисъ Толевъ, Добри Митевъ, Никола Стамболовъ, Герасимъ Ангеловъ, Ради Василевъ, Цено Табаковъ, Стойчо Георгиевъ, Ге- орги Енчевъ и Кънчо Кънчевъ	889
Питане от народния представител Стоянъ Кърловъ към министра на вътрешните работи и народ- ното здраве — относно арестуването на двама окръжни съветници въ гр. Враца (Съобщение)	889
Законопроекти:	
1. За измѣнение и допълнение на закона за митни- ците. (Съобщение)	889
2. За продължене на срока за доброволното изпла- щане прѣкитъ данъци. (Съобщение)	889
3. За измѣнение и допълнение чл. чл. 668, 669, 670 и 672 отъ закона за углавното сѫдопроизвод- ство и чл. чл. 71 и 72 отъ закона за администра- цията и полицията. (Първо четене — неприемане)	889
4. За допълване буква г на чл. 5 отъ закона за пен- сиите за изслужено време. (Вносител Й. Гава- люковъ). (Съобщение)	904
5. За прибавяне къмъ чл. 9 отъ закона за подобре- ние земедѣлското производство и опазване пол- ските имоти нова алинея четвърта (Вносител Я. Молловъ). (Съобщение)	904
6. За възнаграждаване съ народни пенсии бив- шиятъ учители Жакъ Фардель, Даниелъ Бланшу и Алоисъ Бюнтеръ, живущи въ гр. София (Второ четене — приемане)	897
7. Тълкувателенъ законъ къмъ чл. чл. 28, 32, 47 и 50 отъ закона за отчуждаване недвижими имоти за държавна и обществена ползи. (Второ че- тене — приемане)	897
Прошения:	
1. Костова Мария, отъ гр. София — отпуска се на Мария Костова, бѣжанка отъ гр. Солунъ, живи- ща въ София, еднократна държавна помошъ въ размѣръ на 5.000 (Прието)	897
2. Брайковъ Димитъръ, отъ гр. Карлово — отпуска се на Димитъръ Брайковъ, отъ гр. Карлово, ед- нократна държавна помошъ въ размѣръ 5.000 л. (Прието)	897
3. Янчевъ Стоянъ Стоиловъ, отъ с. Драгалевци, Софийска околия — оправдва се на Стоянъ Стоиловъ Янчевъ, отъ с. Драгалевци, Софийска околия, сумата 9.660 л., стойност на повреденъ отъ него държавенъ конь, като войникъ-добро- волецъ въ Лейбъ-Гвардейския на Н. В. коненъ полкъ. (Прието)	898
4. Малака Иванъ Недевъ, отъ гр. Сливенъ — моли да му се опости глоба, наложена му за наруше- ние закона за горитъ. (Връща се въ прошетар- ната комисия за ново просучване)	898
5. Спировъ Ставри, отъ гр. София — оправдва се на Ставри Спировъ, отъ гр. София, сумата 100.000 л., наложена му глоба за нарушение за- кона за данъкъ и такса на хазартните и за раз- влѣчение игри. (Прието)	898
6. Ганчевъ Христо, отъ гр. София — оправдва се на Христо Ганчевъ, контролъръ по отчетността, заведуващъ касовата служба при Държавния уни- верситетъ въ София, сумата 18.488 л., наложена му глоба за ненавременно внесенъ отъ него да- нъкъ върху занятието за професорът и дъругите служители при сѫщия Университетъ. (Прието)	898
7. „Асенова крепостъ“, воденъ синдикатъ въ гр. Станимака, управителното съвѣтъ — моли да му се отстѫпи за помѣщение държавната сѫща въ гр. Станимака, бивша собственостъ на емигранта-гръкъ Димитъръ К. Мардовъ. (Да се изпрати въ Министерството на земедѣлствието и държавните имоти, което, ако намѣни за основателно искането, да внесе законопроектъ)	899
8. „Милосърдие“, православно благотворително братьство въ гр. Самоковъ, строителното коми- тетъ — моли да му се отпусне дървенъ матери- алъ за довършване започнатия „Домъ на чо- вѣщината“. (Изпраща се въ Министерството на земедѣлствието и държавните имоти за ново про- учване)	899
9. Вранчевъ Петъръ А., отъ гр. Пещера, живущъ въ гр. София, — оправдва се на Петъръ А. Вранчевъ, отъ гр. Пещера, живущъ въ гр. Со- фия, следниятъ дължимъ данъкъ къмъ IV пе- щерски държавенъ бирникъ: воененъ данъкъ за 1922/1923 — 1927/1928 финални години — 1.890 л., глоба за закъсление — 180 л. и общинска плата тегоба за 1922/1923 г. — 800 л., или всичко 2.870 л. (Прието)	899
10. Маханъ Матилда К. А., отъ гр. София — от- пуща се на Матилда К. А. Маханъ, живуша въ гр. София, еднократна държавна помошъ въ размѣръ 20.000 л. (Прието. Да се изпрати въ Ministerstvoto на народното просвѣщение, което да отпусне помошта отъ специалния за цельта фондъ)	900
11. Коняровъ Калчо И., отъ с. Божанци, Габровско, — оправдва се на Калчо И. Коняровъ, отъ с. Бо- жанци, Габровска околия, сумата 11.980 л., дъл- жима на държавното съкровище за право лъ- куване на дъщеря му Надежда Калчова въ Лов- чанска държавна болница. (Прието)	900
12. Диковъ Йорданъ, отъ с. Млѣкарево, Новоза- горска околия — оправдва се на Йорданъ Ди- ковъ, отъ с. Млѣкарево, Новозагорска околия, като представител на душевно-болната си дъ- щеря Сѫбя Йорданова, само половина част отъ сумата 25.265 л. съ лихвите и разносите, дъл- жими отъ сѫщата на държавното съкровище по изпълнителни дѣла № № 1638/1926 г., 1786/1927 г., 331/1928 г., 1197 и 2151/1929 г. за лъкуването ѝ въ Карлуковския приютъ за душевно-болни, а за изплащане на другата половина част отъ сѫщата сума му се дава разсрочка отъ пять го- дини. (Прието)	900
13. Драгановъ Василъ, отъ с. Крамолинъ, Севли- евска околия — моли да му се отпусне помошъ за убития му синъ презъ време на събитията въ 1925 г. (Да се изпрати въ Ministerstvoto на финансите за мнение)	900
14. Павловичъ Грозда Борисова, отъ гр. София — оправдва се митните и други берии на на- следниците на покойния Борисъ Павловичъ, отъ гр. София, за пристигнали отъ странство презъ Софийската митница колетъ № 4.674 на името на сѫщия. (Прието)	901
15. Спасова Атанаска Иванова, отъ гр. Борисов- градъ — отпуска се на Атанаска Иванова Спа- сова, отъ гр. Борисовградъ, еднократна дър- жавна помошъ въ размѣръ 15.000 л. (Прието)	901
16. Ханджиевъ Дечко Р., отъ гр. София — опра- ждва се на Дечко Р. Ханджиевъ, отъ гр. София, сумата 800 л., съ която е начетенъ покойниятъ му синъ Руси Д. Ханджиевъ като бившъ мага- зинеръ при Кулелибургаската митница презъ 1918 г. съ постановления № № 4.050 и 4.172 отъ 1923 г. за липса на стоки. (Прието)	901
17. Kochашъ, село отъ Свиленградска околия, общин- скиятъ съветъ и училищното настоятелство — молятъ да се отстѫпи даромъ на училищното настоятелство безстопанствената воденица на р. Арда, за издръжка на училището въ сѫщото село. (Изпраща се въ прошетарната комисия, за да се иска отстѫпването да стане съ законъ)	901
18. Петковъ Василь Ив., отъ с. Телишъ, Луковитска околия — моли да му се опости глоба по нару- шение закона за тютюна. (Да се изпрати въ Ми- нистерството на финансите за мнение)	901

19. Вавиловъ Ив. Ил., руски бъжанецъ, живущъ въ гр. Варна — оправдва се на Иванъ Ил. Вавиловъ, руски бъжанецъ, живущъ въ гр. Варна, сумата 11.960 л., неизплатенъ данъкъ занятие за 1921/1922 г. (Прието) 901
20. „Евдокия“, благотворително д-ство — Яслите въ София — моли да му се отпусне строителенъ материалъ и парична помощъ за разширение дружественото здание на ул. „Пиротска“ № 104. (Връща се въ прошетарната комисия да се направи провърка да не би да е разширено вече зданието или да се е отказало отъ намърението си да го разширява, и да се докладва допълнително) 902
21. „Учителската кооперация“, бившият управителъ съветъ и разпродавателна комисия, гр. София — оправдва се на учителското кооперативно потребително дружество „Учителска кооперация“, въ гр. София, сумата 98.057.25 л. съ лихвите имъ, дължими отъ сѫщото дружество къмъ бившата Дирекция за стопански грижи и обществена предвидливост. (Прието) 902
22. Младеновъ Иванъ, Ивановъ Ангель и Ивановъ Цено, отъ с. Държаница, Видинска околия — оправдва се на Иванъ Младеновъ и Ангель и Цено Иванови, отъ с. Държаница, Видинска околия, сумата 28.050 л., наложена имъ глоба съ присъда № 73 отъ 13. II. 1928 г. на Видинския окръженъ съдъ по нарушение закона за горите. (Прието) 902
23. Симидова Юлия Филипова, отъ гр. Русе — отпуска се на Юлия Филипова Симидова, отъ гр. Русе, народна пенсия по 1.000 л. месечно. (Прието) 903
24. Шивачева Иванка Ив., отъ гр. Враца — моли да й се отпусне държавна помощъ, като майка на починалия врачански митрополит Климентъ. (Негласувано, по липса на кворумъ) 903
- Дневенъ редъ за следващето заседание 905